

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ԿՐԹՈՒԹՅԱՆ ԵՎ ԳԻՏՈՒԹՅԱՆ ՆԱԽԱՐԱՐ
ՀՐԱՄԱՆ

№՝ 1013-Ա/Ք

«17» 10 2014թ.

ՆԱԽՆԱԿԱՆ ՄԱՍՆԱԳԻՏԱԿԱՆ (ԱՐՎԵՍՏԱԳՈՐԾԱԿԱՆ) ԿՐԹՈՒԹՅԱՆ
5-42.11.01 «ՃԱՆԱՊԱՐՀԱՇԻՆԱՐԱՐԱԿԱՆ ԵՎ ԲԱՐԵԼԱՎՄԱՆ ԱՇԽԱՏԱՆՔՆԵՐԻ
ՏԵԽՆԻԿԱԿԱՆ ԱՊԱՀՈՎՈՒՄ» ՄԱՍՆԱԳԻՏՈՒԹՅԱՆ 5-42.11.01.03-3 «ՓԱԿԱՆԱԳՈՐԾ՝
ՃԱՆԱՊԱՐՀԱՇԻՆԱՐԱՐԱԿԱՆ ՄԵՔԵՆԱՆԵՐԻ ԵՎ ՏՐԱԿՏՈՐՆԵՐԻ ՆՈՐՈԳՄԱՆ»
ՈՐԱԿԱՎՈՐՄԱՆ ՊԵՏԱԿԱՆ ԿՐԹԱԿԱՆ ՉԱՓՈՐՈՇԻՉԸ ՀԱՍՏԱՏԵԼՈՒ ԵՎ ՓՈՐՁԱՐԿՄԱՆ
ՆՊԱՏԱԿՈՎ ՆԵՐԴՆԵԼՈՒ ՄԱՍԻՆ

Ղեկավարվելով «Նախնական մասնագիտական (արհեստագործական) և միջին մասնագիտական կրթության մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքի 16-րդ հոդվածի 2-րդ կետի պահանջով, հիմք ընդունելով Հայաստանի Հանրապետության կառավարության 2010թ. մարտի 4-ի N 8 արձանագրային որոշման 14-րդ՝ «Հայաստանի Հանրապետությունում նախնական մասնագիտական (արհեստագործական) և միջին մասնագիտական կրթության և ուսուցման մասնագիտությունների և որակավորումների՝ կարողությունների ձևավորմանը միտված պետական կրթական չափորոշիչների մշակման և ներդրման հայեցակարգին ու գործողությունների ցանկին հավանություն տալու մասին» կետը, Հայաստանի Հանրապետության կրթության և գիտության նախարարի 2012թ. օգոստոսի 10-ի «Նախնական և միջին մասնագիտական կրթության պետական կրթական չափորոշիչների նախագծերի փորձաքննություն իրականացնող ոլորտային հանձնաժողովների անվանական կազմը հաստատելու մասին» N 777-Ա/Ք հրամանով հաստատված ոլորտային հանձնաժողովի փորձագիտական եզրակացությունը՝

ՀՐԱՄԱՅՈՒՄ ԵՄ.

1. Հաստատել նախնական մասնագիտական (արհեստագործական) կրթության 5-42.11.01 «Ճանապարհաշինարարական և բարելավման աշխատանքների տեխնիկական ապահովում» մասնագիտության 5-42.11.01.03-3 «Փականագործ՝ ճանապարհաշինարարական մեքենաների

և տրակտորների նորոգման» որակավորման պետական կրթական չափորոշիչը՝ համաձայն հավելվածի:

2. Նախնական մասնագիտական (արհեստագործական) կրթության 5-42.11.01 «Ճանապարհաշինարարական և բարելավման աշխատանքների տեխնիկական ապահովում» մասնագիտության 5-42.11.01.03-3 «Փականագործ՝ ճանապարհաշինարարական մեքենաների և տրակտորների նորոգման» որակավորման պետական կրթական չափորոշիչը մեկ պարբերաշրջանի ընթացքում փորձարկման նպատակով ուսումնական հաստատություններում ներդնել 2015թ. սեպտեմբերի 1-ից:

3. Նախարարության աշխատակազմի նախնական (արհեստագործական) և միջին մասնագիտական կրթության վարչությանը. մինչև 2014 թվականի դեկտեմբերի 30-ը հաստատման ներկայացնել այն ուսումնական հաստատությունների ցանկը, որոնցում փորձարկման նպատակով ներդրվելու է նախնական մասնագիտական (արհեստագործական) կրթության 5-42.11.01 «Ճանապարհաշինարարական և բարելավման աշխատանքների տեխնիկական ապահովում» մասնագիտության 5-42.11.01.03-3 «Փականագործ՝ ճանապարհաշինարարական մեքենաների և տրակտորների նորոգման» որակավորման պետական կրթական չափորոշիչը:

4. Կրթության ազգային ինստիտուտի տնօրենին /Ն. Ղուկասյան/. ապահովել չափորոշիչի փորձարկման ընթացքի վերաբերյալ ուսումնական հաստատություններից վերլուծական հաշվետվությունների ստացումը:

5. Հրամանի կատարման հսկողությունը հանձնարարել նախարարի տեղակալ Մանուկ Մկրտչյանին:

ԱՐՄԵՆ ԱՇՈՏՅԱՆ

**ՆԱԽՆԱԿԱՆ ՄԱՍՆԱԳԻՏԱԿԱՆ (ԱՐՀԵՍՏԱԳՈՐԾԱԿԱՆ) ԿՐԹՈՒԹՅԱՆ 5-42.11.01
«ՃԱՆԱԿԱՐԿԱՇԻՆԱՐԱՐԱԿԱՆ ԵՎ ԲԱՐԵԼԱՎՄԱՆ ԱՇԽԱՏԱՆՔՆԵՐԻ ՏԵԽՆԻԿԱԿԱՆ
ԱՊԱՀՈՎՈՒՄ» ՄԱՍՆԱԳԻՏՈՒԹՅԱՆ 5-42.11.01.03-3 «ՓԱԿԱՆԱԳՈՐԾ՝
ՃԱՆԱԿԱՐԿԱՇԻՆԱՐԱՐԱԿԱՆ ՄԵՔԵՆԱՆԵՐԻ ԵՎ ՏՐԱԿՏՈՐՆԵՐԻ ՆՈՐՈԳՄԱՆ»
ՈՐԱԿԱՎՈՐՄԱՆ ՊԵՏԱԿԱՆ ԿՐԹԱԿԱՆ ՉԱՓՈՐՈՇԻՉ**

ԳԼՈՒԽ 1.

ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ԲՆՈՒԹԱԳԻՐԸ

1. Սույն չափորոշիչը սահմանում է նախնական մասնագիտական (արհեստագործական) կրթության 5-42.11.01 «Ճանապարհաշինարարական և բարելավման աշխատանքների տեխնիկական ապահովում» մասնագիտության՝ Հայաստանի Հանրապետության կառավարության 2011 թվականի մարտի 31-ի N 332-Ն որոշմամբ հաստատված Հայաստանի Հանրապետության կրթության որակավորումների ազգային շրջանակի 3-րդ մակարդակի 5-42.11.01.03-3 «Փականագործ՝ ճանապարհաշինարարական մեքենաների և տրակտորների նորոգման» որակավորմանը ներկայացվող պահանջները, հիմնական կրթական ծրագրի բովանդակության պարտադիր նվազագույնը, ուսանողների ուսումնական բեռնվածության նվազագույն և առավելագույն ծավալները:

2. Նախնական մասնագիտական (արհեստագծական) կրթության 5-42.11.01 «Ճանապարհաշինարարական և բարելավման աշխատանքների տեխնիկական ապահովում» մասնագիտության 5-42.11.01.03-3 «Փականագործ՝ ճանապարհաշինարարական մեքենաների և տրակտորների նորոգման» որակավորման հիմնական կրթական ծրագիրը կարող է իրականացվել ուսուցման հետևյալ ձևերով՝

- 1) առկա,
- 2) դրսեկություն (էքստեռնատ):

3. Նախնական մասնագիտական (արհեստագործական) կրթության 5-42.11.01 «Ճանապարհաշինարարական և բարելավման աշխատանքների տեխնիկական ապահովում» մասնագիտության 5-42.11.01.03-3 «Փականագործ՝ ճանապարհաշինարարական մեքենաների և տրակտորների նորոգման» որակավորման հիմնական կրթական ծրագրի յուրացման համար սահմանվում են ուսումնառության հետևյալ նորմատիվային ժամկետները.

- 1) կրթության առկա ձևով.
- ա. միջնակարգ կրթության հիմքով՝ 1 տարի,

բ. հիմնական կրթության հիմքով՝ առանց միջնակարգ կրթության երրորդ աստիճանի կրթական ծրագրի՝ 1 տարի,

գ. հիմնական կրթության հիմքով՝ միջնակարգ կրթության երրորդ աստիճանի կրթական ծրագրի հետ համատեղելու դեպքում՝ 3 տարի.

2) դրսեկության (էքստեռնատ) ձևով կրթության հիմքը և ուսուցման տևողությունը որոշում է ուսումնական հաստատությունը՝ համաձայն Հայաստանի Հանրապետության կառավարության 2007թ. սեպտեմբերի 6-ի N 1028-Ն որոշման:

4. Նախնական մասնագիտական (արհեստագործական) կրթության 5-42.11.01 «Ճանապարհաշինարարական և բարելավման աշխատանքների տեխնիկական ապահովում» մասնագիտության 5-42.11.01.03-3 «Փականագործ՝ ճանապարհաշինարարական մեքենաների և տրակտորների նորոգման» որակավորման հիմնական կրթական ծրագիրը միջնակարգ կրթության հիմքով և հիմնական կրթության հիմքով՝ առանց միջնակարգ կրթության երրորդ աստիճանի կրթական ծրագիրն ուսումնառող ուսանողի ուսումնական բեռնվածության նվազագույն ծավալը 1404 ժամ է, առավելագույն ծավալը՝ 2214 ժամ: Հիմնական կրթական ծրագիրը հիմնական կրթության հիմքով՝ միջնակարգ կրթության երրորդ աստիճանի կրթական ծրագրի հետ համատեղելու դեպքում ուսումնառության տևողությունն ավելանում է 104 շաբաթով:

ԳԼՈՒԽ 2.

ՆԱԽՆԱԿԱՆ ՄԱՍՆԱԳԻՏԱԿԱՆ (ԱՐՀԵՍՏԱԳՈՐԾԱԿԱՆ) ԿՐԹՈՒԹՅԱՆ 5-42.11.01 «ՃԱՆԱՊԱՐՀԱՇԻՆԱՐԱՐԱԿԱՆ ԵՎ ԲԱՐԵԼԱՎՄԱՆ ԱՇԽԱՏԱՆՔՆԵՐԻ ՏԵԽՆԻԿԱԿԱՆ ԱՊԱՀՈՎՈՒՄ» ՄԱՍՆԱԳԻՏՈՒԹՅԱՆ 5-42.11.01.03-3 «ՓԱԿԱՆԱԳՈՐԾ՝ ՃԱՆԱՊԱՐՀԱՇԻՆԱՐԱՐԱԿԱՆ ՄԵՔԵՆԱՆԵՐԻ ԵՎ ՏՐԱԿՏՈՐՆԵՐԻ ՆՈՐՈԳՄԱՆ» ՈՐԱԿԱՎՈՐՄԱՆ ՀԻՄՆԱԿԱՆ ԿՐԹԱԿԱՆ ԾՐԱԳԻՐՆ ԱՎԱՐՏԱԾ ՇՐՋԱՆԱՎԱՐՏԻ ՄԱՍՆԱԳԻՏԱԿԱՆ ԳՈՐԾՈՒՆԵՈՒԹՅԱՆ ԲՆՈՒԹԱԳԻՐԸ

5. Նախնական մասնագիտական (արհեստագործական) կրթության 5-42.11.01 «Ճանապարհաշինարարական և բարելավման աշխատանքների տեխնիկական ապահովում» մասնագիտության 5-42.11.01.03-3 «Փականագործ՝ ճանապարհաշինարարական մեքենաների և տրակտորների նորոգման» որակավորման մասնագետի մասնագիտական գործունեության բնութագիրը տրվում է ըստ զբաղմունքների տեսակների և մասնագիտական պարտականությունների:

6. Նախնական մասնագիտական (արհեստագործական) կրթության 5-42.11.01 «Ճանապարհաշինարարական և բարելավման աշխատանքների տեխնիկական ապահովում» մասնագիտության 5-42.11.01.03-3 «Փականագործ՝ ճանապարհաշինարարական մեքենաների և տրակտորների նորոգման» որակավորմամբ մասնագետն իրականացնում է հետևյալ զբաղմունքները.

- 1) Փականագործ-նորոգող՝ ճանապարհային մեքենաների,
- 2) Փականագործ-նորոգող՝ շինարարական մեքենաների,
- 3) Փականագործ-նորոգող՝ տրակտորների:

7. Նախնական մասնագիտական (արհեստագործական) կրթության 5-42.11.01 «Ճանապարհաշինարարական և բարելավման աշխատանքների տեխնիկական ապահովում» մասնագիտության 5-42.11.01.03-3 «Փականագործ՝ ճանապարհաշինարարական մեքենաների և տրակտորների նորոգման» որակավորմամբ մասնագետի մասնագիտական գործունեության պարտականություններն են.

1) ճանապարհաշինարարական մեքենաների և տրակտորների տեխնիկական սպասարկման աշխատանքների կատարում,

2) ճանապարհաշինարարական մեքենաների և տրակտորների ընթացիկ նորոգման աշխատանքների կատարում,

3) ճանապարհաշինարարական մեքենաների և տրակտորների տեխնիկական սպասարկման և ընթացիկ նորոգման ժամանակ պարզագույն հաշվարկների կատարում և գծագրերի ընթերցում,

4) վառելիքով, քսանյութերով և հովացնող հեղուկներով ճանապարհաշինարարական մեքենաների և տրակտորների լիցքավորում,

5) ճանապարհաշինարարական մեքենաների և տրակտորների միջին բարդության ագրեգատների, մեխանիզմների և սարքավորումների անսարքությունների բացահայտում, դրանց վերացում,

6) ճանապարհաշինարարական մեքենաների և տրակտորների միջին բարդության մեխանիզմների, հանգույցների, ագրեգատների, սարքավորումների, առանձին մեքենամասերի քանդում, հավաքում, դրանց մեխանիկական կարագավորում,

7) ճանապարհաշինարարական մեքենաների և տրակտորների նորոգված ագրեգատների, մեխանիզմների ու սարքավորումների փորձարկում և գործարկում,

8) նորոգման և սպասարկման աշխատանքների ժամանակ աշխատանքի անվտանգության և աշխատանքային հիգիենայի կանոնների պահպանում,

9) հաղորդալարերի միացում և զոդում, դրանց մեկուսացում, վնասված հատվածների փոխում,

10) համապիտանի հարմարանքների կիրառմամբ համապատասխան կվալիտետներով փականագործական աշխատանքների կատարում,

11) բովանդակությամբ կից պարտականությունների կատարում:

ԳԼՈՒԽ 3.

ՆԱԽՆԱԿԱՆ ՄԱՍՆԱԳԻՏԱԿԱՆ (ԱՐՀԵՍՏԱԳՈՐԾԱԿԱՆ) ԿՐԹՈՒԹՅԱՆ 5-42.11.01

«ՃԱՆԱՊԱՐՀԱՇԻՆԱՐԱՐԱԿԱՆ ԵՎ ԲԱՐԵԼԱՎՄԱՆ ԱՇԽԱՏԱՆՔՆԵՐԻ ՏԵԽՆԻԿԱԿԱՆ

ԱՊԱՀՈՎՈՒՄ» ՄԱՍՆԱԳԻՏՈՒԹՅԱՆ 5-42.11.01.03-3 «ՓԱԿԱՆԱԳՈՐԾ՝

ՃԱՆԱՊԱՐՀԱՇԻՆԱՐԱՐԱԿԱՆ ՄԵՔԵՆԱՆԵՐԻ ԵՎ ՏՐԱԿՏՈՐՆԵՐԻ ՆՈՐՈԳՄԱՆ»

ՈՐԱԿԱՎՈՐՄԱՆ ՀԻՄՆԱԿԱՆ ԿՐԹԱԿԱՆ ԾՐԱԳՐԻ ՆԿԱՏՄԱՄԲ ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ՊԱՀԱՆՋՆԵՐ

8. Նախնական մասնագիտական (արհեստագործական) կրթության 5-42.11.01 «Ճանապարհաշինարարական և բարելավման աշխատանքների տեխնիկական ապահովում» մասնագիտության 5-42.11.01.03-3 «Փականագործ՝ ճանապարհաշինարարական մեքենաների և

տրակտորների նորոգման» որակավորման հիմնական կրթական ծրագրի նկատմամբ ընդհանուր պահանջները սահմանվում է շրջանավարտին ներկայացվող ընդհանուր պահանջների համաձայն:

9. Նախնական մասնագիտական (արհեստագործական) կրթության 5-42.11.01 «Ճանապարհաշինարարական և բարելավման աշխատանքների տեխնիկական ապահովում» մասնագիտության 5-42.11.01.03-3 «Փականագործ՝ ճանապարհաշինարարական մեքենաների և տրակտորների նորոգման» որակավորման հիմնական կրթական ծրագիրն ավարտած շրջանավարտը պետք է.

1) ժամանակակից անհատի և քաղաքացու ձևավորման պահանջներին համապատասխան ունենա ազգային և համաշխարհային մշակույթի և պատմության վերաբերյալ գիտելիքներ,

2) ունենա մասնագիտական ոլորտի վերաբերյալ ընդհանուր գիտելիքներ, կարողանա դրանք կիրառել մասնագիտական գորունեության ընթացքում,

3) մասնագիտական գործիքները, սարքավորումները, հարմարանքները և նյութերը արդյունավետ և նպատակային օգտագործելու նպատակով կիրառել մասնագիտական տեսական և գործնական գիտելիքներ,

4) ունենա մասնագիտական գործողությունները գործող նորմերի սահմաններում իրականացնելու հմտություններ,

5) ճիշտ ընկալի և կիրառի մասնագիտական տերմինաբանությունը,

6) ունենա մասնագիտական գործունեության ժամանակ համապատասխան գործողությունների սոցիալական հետևանքները հաշվի առնելու հմտություն,

7) ունենա մասնագիտական ինքնազարգացման և կատարելագործման նպատակով անհրաժեշտ տեղեկությունները ընտրելու և մասնագիտական աղբյուրներից ձեռք բերելու հմտություն,

8) ցուցաբերի աշխատանքային խնդիրների լուծման ընթացքում պատասխանատվություն ստանձնելու, հիմնավորված լուծումներ գտնելու կարողություն,

9) ունենա ինչպես ընդհանուր, այնպես էլ որոշակի փոփոխվող գործոններով իրավիճակներում աշխատելու հմտություն:

ԳԼՈՒԽ 4.

ՆԱԽՆԱԿԱՆ ՄԱՍՆԱԳԻՏԱԿԱՆ (ԱՐՀԵՍՏԱԳՈՐԾԱԿԱՆ) 5-42.11.01

«ՃԱՆԱՊԱՐՀԱՇԻՆԱՐԱՐԱԿԱՆ ԵՎ ԲԱՐԵԼԱՎՄԱՆ ԱՇԽԱՏԱՆՔՆԵՐԻ ՏԵԽՆԻԿԱԿԱՆ

ԱՊԱՀՈՎՈՒՄ» ՄԱՍՆԱԳԻՏՈՒԹՅԱՆ 5-42.11.01.03-3 «ՓԱԿԱՆԱԳՈՐԾ՝

ՃԱՆԱՊԱՐՀԱՇԻՆԱՐԱՐԱԿԱՆ ՄԵՔԵՆԱՆԵՐԻ ԵՎ ՏՐԱԿՏՈՐՆԵՐԻ ՆՈՐՈԳՄԱՆ»

ՈՐԱԿԱՎՈՐՄԱՆ ՀԻՄՆԱԿԱՆ ԿՐԹԱԿԱՆ ԾՐԱԳՐԻ ԲՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹՅԱՆ ՊԱՐՏԱԴԻՐ

ՆԿԱԶԱԳՈՒՅՆԻ ՆԿԱՏՄԱՄԲ ՊԱՀԱՆՋՆԵՐԸ

10. Նախնական մասնագիտական (արհեստագործական) կրթության 5-42.11.01 «Ճանապարհաշինարարական և բարելավման աշխատանքների տեխնիկական ապահովում» մասնագիտության 5-42.11.01.03-3 «Փականագործ՝ ճանապարհաշինարարական մեքենաների և տրակտորների նորոգման» որակավորման հիմնական կրթական ծրագրի բովանդակության պարտադիր նվազագույնի նկատմամբ պահանջները սահմանվում է ընդհանուր հումանիտար, սոցիալ-տնտեսագիտական և

ընդհանուր բնագիտական գիտելիքների, առանցքային հմտությունների, ընդհանուր և հատուկ մասնագիտական կարողությունների բնագավառում շրջանավարտին ներկայացվող պահանջներին համաձայն:

11. Նախնական մասնագիտական (արհեստագործական) կրթության 5-42.11.01 «Ճանապարհաշինարարական և բարելավման աշխատանքների տեխնիկական ապահովում» մասնագիտության 5-42.11.01.03-3 «Փականագործ՝ ճանապարհաշինարարական մեքենաների և տրակտորների նորոգման» որակավորման հիմնական կրթական ծրագրով շրջանավարտը ընդհանուր հումանիտար, սոցիալ-տնտեսագիտական և ընդհանուր բնագիտական գիտելիքների բնագավառում պետք է՝

1) ցուցաբերի ՀՀ սահմանադրության, զբաղվածության տվյալ բնագավառը կարգավորող հիմնական նորմատիվ ակտերի, մարդու և հասարակության, քաղաքացիների միջև հարաբերությունները կարգավորող օրենքների և նորմատիվ իրավական ակտերի հիմնական դրույթների իմացություն,

2) տիրապետի հայոց լեզվին,

3) հաղորդակցվի առնվազն մեկ օտար լեզվով (ռուսերեն),

4) ցուցաբերի առողջ կենսակերպ վարելու, հիգիենայի և ֆիզիկական կուլտուրայի կանոններին տիրապետելու կարողություն,

5) ցուցաբերի ազգային և համաշխարհային պատմության և մշակույթի որոշակի իմացություն,

6) ունենա անձի և հասարակության զարգացման օրինաչափությունների, հասարակության սոցիալական կառուցվածքի, շարժումների, քաղաքականության սուբյեկտների, քաղաքական հարաբերությունների և գործընթացների վերաբերյալ ընդհանուր տեղեկություններ,

7) տիրապետի էկոլոգիական հիմնական հասկացություններին, բնապահպանական գլոբալ և տարածաշրջանային հիմնախնդիրների դրույթներին,

8) ցուցաբերի մասնագիտական գործունեության բնագավառի տնտեսական երևույթների և հարաբերությունների առանձնահատկությունների վերաբերյալ իմացություններ,

9) պատկերացում ունենա արտակարգ իրավիճակների մասին, տիրապետի արտակարգ իրավիճակներում գործելու հիմնական սկզբունքներին և մոտեցումներին, տեղյակ լինի փրկարարական աշխատանքների կազմակերպման կառուցվածքին և ձևերին, օգտագործի անհատական պաշտպանության միջոցներ:

12. Նախնական մասնագիտական (արհեստագործական) կրթության 5-42.11.01 «Ճանապարհաշինարարական և բարելավման աշխատանքների տեխնիկական ապահովում» մասնագիտության 5-42.11.01.03-3 «Փականագործ՝ ճանապարհաշինարարական մեքենաների և տրակտորների նորոգման» որակավորման հիմնական կրթական ծրագրով շրջանավարտը պետք է տիրապետի հավելված 1-ի աղյուսակ 1-ում բերված մոդուլներով ներկայացված առանցքային հմտություններին:

13. Նախնական մասնագիտական (արհեստագործական) կրթության 5-42.11.01 «Ճանապարհաշինարարական և բարելավման աշխատանքների տեխնիկական ապահովում» մասնագիտության 5-42.11.01.03-3 «Փականագործ՝ ճանապարհաշինարարական մեքենաների և տրակտորների նորոգման» որակավորման հիմնական կրթական ծրագրով շրջանավարտը պետք է տիրապետի հավելված 1-ի աղյուսակ 2-ում բերված մոդուլներով ներկայացված ընդհանուր մասնագիտական և հատուկ

մասնագիտական կարողություններին:

ԳԼՈՒԽ 5.

ՆԱԽՆԱԿԱՆ ՄԱՍՆԱԳԻՏԱԿԱՆ (ԱՐՇԵՍՏԱԳՈՐԾԱԿԱՆ) ԿՐԹՈՒԹՅԱՆ 5-42.11.01 «ՃԱՆԱՊԱՐՀԱՇԻՆԱՐԱՐԱԿԱՆ ԵՎ ԲԱՐԵԼԱՎՄԱՆ ԱՇԽԱՏԱՆՔՆԵՐԻ ՏԵԽՆԻԿԱԿԱՆ ԱՊԱՀՈՎՈՒՄ» ՄԱՍՆԱԳԻՏՈՒԹՅԱՆ 5-42.11.01.03-3 «ՓԱԿԱՆԱԳՈՐԾ՝ ՃԱՆԱՊԱՐՀԱՇԻՆԱՐԱՐԱԿԱՆ ՄԵՔԵՆԱՆԵՐԻ ԵՎ ՏՐԱԿՏՈՐՆԵՐԻ ՆՈՐՈԳՄԱՆ» ՈՐԱԿԱՎՈՐՄԱՆ ՀԻՄՆԱԿԱՆ ԿՐԹԱԿԱՆ ԾՐԱԳՐԻ ԻՐԱԿԱՆԱՑՄԱՆ ՊԱՅՄԱՆՆԵՐԻ ՆԿԱՏՄԱՄԲ ՊԱՀԱՆՋՆԵՐ

14. Նախնական մասնագիտական (արհեստագործական) կրթության 5-42.11.01 «Ճանապարհաշինարարական և բարելավման աշխատանքների տեխնիկական ապահովում» մասնագիտության 5-42.11.01.03-3 «Փականագործ՝ ճանապարհաշինարարական մեքենաների և տրակտորների նորոգման» որակավորման հիմնական կրթական ծրագիր իրականացնող հաստատության կադրային ապահովության և կադրային համապատասխանության նկատմամբ սահմանվում են հետևյալ պահանջները.

1) Ուսումնական պարապմունքներ վարող դասախոսը պետք է ունենա դասընթացի բնույթին համապատասխանող միջին կամ բարձրագույն մասնագիտական կրթության որակավորում կամ տվյալ մասնագիտական զբաղվածության բնագավառում աշխատանքային գործունեության փորձ: Հատուկ մասնագիտական դասընթացները վարող դասախոսների համար բարձրագույն մասնագիտական կրթության որակավորումը և մասնագիտական աշխատանքի փորձի առկայությունը ցանկալի է:

2) Ուսումնական պրակտիկական վարող արտադրական ուսուցման վարպետը պետք է ունենա տվյալ մասնագիտությամբ մասնագիտական աշխատանքի փորձ և մասնագիտական կրթություն:

3) Արտադրական և նախաավարտական պրակտիկաները վարում է մասնագիտական դասընթացի դասախոսը:

15. Նախնական մասնագիտական (արհեստագործական) կրթության 5-42.11.01 «Ճանապարհաշինարարական և բարելավման աշխատանքների տեխնիկական ապահովում» մասնագիտության 5-42.11.01.03-3 «Փականագործ՝ ճանապարհաշինարարական մեքենաների և տրակտորների նորոգման» որակավորման հիմնական կրթական ծրագրի իրականացման ուսումնամեթոդական ապահովման նկատմամբ սահմանվում են հետևյալ պահանջները.

1) Հաստատությունը պետք է ունենա մասնագիտության ուսումնական պլանով նախատեսված առարկաների և մոդուլների ծրագրային բովանդակությանը համապատասխանող ուսումնական, մեթոդական և տեղեկատվական նյութեր (գրադարանային ֆոնդ, տվյալների համակարգչային բազա և այլն), գնահատման և ատեստավորման նպատակով օգտագործվող նյութեր, ուսումնական գործընթացի արդյունավետ իրականացմանը նպաստող այլ նյութեր, ուղեցույցներ:

16. Նախնական մասնագիտական (արհեստագործական) կրթության 5-42.11.01 «Ճանապարհաշինարարական և բարելավման աշխատանքների տեխնիկական ապահովում»

մասնագիտության 5-42.11.01.03-3 «Փականագործ՝ ճանապարհաշինարարական մեքենաների և տրակտորների նորոգման» որակավորման հիմնական կրթական ծրագիր իրականացնող հաստատության նյութատեխնիկական ապահովության նկատմամբ պահանջները սահմանվում են ըստ ուսումնական կաբինետների, լաբորատորիաների, արհեստանոցների, սպորտային համալիրի: Դրանց հագեցվածությունը որոշվում է ուսումնական ծրագրերի պահանջներին համապատասխան:

- 1) Ուսումնական կաբինետների երաշխավորվող ցանկը՝
 - ա) աշխատանքի պաշտպանության, լանդշաֆտագիտության և էկոլոգիայի հիմունքների,
 - բ) գծագրության և չափագիտության,
 - գ) ճանապարհաշինարարական մեքենաների կառուցվածքի և տեխնիկական սպասարկման,
 - դ) տրակտորների կառուցվածքի և տեխնիկական սպասարկման,
 - դ) ընդհանուր հումանիտար և սոցիալ-տնտեսագիտական
 - ե) մաթեմատիկական և ընդհանուր բնագիտական առարկաների:

- 2) Ուսումնական լաբորատորիաների երաշխավորվող ցանկը՝
 - ա) էլեկտրական սարքավորումների,
 - բ) համակարգչային տեխնիկայի,
 - գ) շարժիչների և վառելիքաքսանյութերի,
 - դ) մասնագիտատեխնիկական հրապարակ

3) Արհեստանոցներ.

- ա) մեխանիկա-փականագործական աշխատանքների,
- բ) ճանապարհաշինարարական մեքենաների և տրակտորների մեխանիզմների, ագրեգատների, սարքավորումների տեխնիկական սպասարկման և վերանորոգման,

4) Սպորտային համալիր՝

- ա) մարզադահլիճ,
- բ) մարզահրապարակ:

Կրթական ծրագիր իրականացնող հաստատությունը, ելնելով անհրաժեշտությունից, կարող է ձևավորել լրացուցիչ կաբինետներ, լաբորատորիաներ:

17. Նախնական մասնագիտական (արհեստագործական) կրթության 5-42.11.01 «Ճանապարհաշինարարական և բարելավման աշխատանքների տեխնիկական ապահովում» մասնագիտության 5-42.11.01.03-3 «Փականագործ՝ ճանապարհաշինարարական մեքենաների և տրակտորների նորոգման» որակավորման հիմնական կրթական ծրագրով ուսումնական գործընթացի կազմակերպման նկատմամբ սահմանվում են հետևյալ պահանջները.

- 1) առկա ուսուցման ձևի համար ուսումնական տարվա սկիզբը սեպտեմբերի 1-ն է, իսկ հեռակա, դրսեկության (էքստեռնատ) ձևերով ուսուցման դեպքում՝ սահմանվում է ուսումնական պլաններով,

2) ուսումնական յուրաքանչյուր տարվա տևողությունը սահմանվում է ուսումնական պլանով,

3) ուսանողի շաբաթական ուսումնական բեռնվածության առավելագույն ծավալը չպետք է գերազանցի 54 ժամը՝ ներառյալ լսարանային և արտալսարանային ուսումնական աշխատանքի բոլոր տեսակները,

4) ուսանողի ուսումնական բեռնվածության նվազագույն և պարտադիր պարապմունքների շաբաթական ծավալը չպետք է գերազանցի 36 ժամը՝ առանց նախասիրական առարկաների, խորհրդատվությունների և լրացուցիչ արտալսարանային պարապմունքների բեռնվածության,

5) հեռակա ուսուցման ձևի դեպքում ուսանողների հետ պարտադիր պարապմունքների տարեկան ծավալը առնվազն 160 ժամ է,

6) ուսումնական խմբի համար խորհրդատվության տարեկան ծավալը կազմում է մինչև 100 ժամը,

7) նախասիրական առարկաների ցանկը, դրանց ծավալը (առանձին դասացուցակով) և ուսուցման ժամկետները յուրաքանչյուր ուսումնական տարում որոշվում է հաշվի առնելով ուսանողների ընտրությունը:

18. Նախնական մասնագիտական (արհեստագործական) կրթության 5-42.11.01 «Ճանապարհաշինարարական և բարելավման աշխատանքների տեխնիկական ապահովում» մասնագիտության 5-42.11.01.03-3 «Փականագործ՝ ճանապարհաշինարարական մեքենաների և տրակտորների նորոգման» որակավորման հիմնական կրթական ծրագրի պրակտիկաների կազմակերպման նկատմամբ սահմանվում են հետևյալ պահանջները.

1) մասնագիտության հիմնական կրթական ծրագիրը ներառում է ուսումնական (տեսական ուսուցմամբ և/կամ առանց տեսական ուսուցման), արտադրական և նախաավարտական պրակտիկաներ,

2) պրակտիկայի յուրաքանչյուր տեսակի տևողությունը սույն չափորոշչով սահմանված պրակտիկայի ընդհանուր տևողությանը համապատասխան սահմանվում է մասնագիտական ուսումնական պլանով,

3) պրակտիկաների ուսումնական ծրագրերը կազմում և հաստատում են ուսումնական հաստատությունները,

4) ուսումնական պրակտիկաներն անց են կացվում պրակտիկայի ծրագրի կատարումն ապահովելու համար բավարար կահավորում և տեխնիկական հագեցում ունեցող ուսումնական արհեստանոցներում, ուսումնափորձական տեղամասերում, հաստատության այլ ուսումնաօժանդակ օբյեկտներում, ինչպես նաև կազմակերպություններում, հաստատություններում,

5) արտադրական և նախաավարտական պրակտիկաները, որպես կանոն, անց են կացվում պրակտիկաների ուսումնական ծրագրերի բովանդակությանը համապատասխան պայմաններ ունեցող կազմակերպություններում:

19. Նախնական մասնագիտական (արհեստագործական) կրթության 5-42.11.01 «Ճանապարհաշինարարական և բարելավման աշխատանքների տեխնիկական ապահովում» մասնագիտության 5-42.11.01.03-3 «Փականագործ՝ ճանապարհաշինարարական մեքենաների և տրակտորների նորոգման» որակավորման ուսանողների ատեստավորումների նկատմամբ սահմանվում են հետևյալ պահանջները.

1) Ուսումնառության ընթացքում ուսանողները պարբերաբար ատեստավորվում են, որի նպատակը նրանց կողմից սույն չափորոշչով սահմանված կարողությունների տարրերի ձեռքբերումները հավաստող վկայություններ ստանալն է,

2) ուսումնական կիսամյակի սկզբում ուսանողը տեղեկացվում է՝ կիսամյակի ընթացքում միջանկյալ ատեստավորման բնույթի, ժամկետների, անցկացման ձևի և ներառվող նյութի ծավալի մասին,

3) պետական ամփոփիչ ատեստավորումը երաշխավորվում է անցկացնել առանձին առարկաներից կամ մոդուլներից քննության, համալիր (միջառարկայական կամ միջմոդուլային) քննության կամ ավարտական (դիպլոմային) աշխատանք կատարելու և պաշտպանելու ձևով,

4) պետական ամփոփիչ ատեստավորման ընտրված ձևը և ներառվող նյութի ծավալը պետք է հնարավորություն տա ստուգել շրջանավարտի ձեռք բերած կարողությունների և հմտությունների համապատասխանությունը սույն չափորոշչով նախնական մասնագիտական (արհեստագործական) կրթության 5-42.11.01 «Ճանապարհաշինարարական և բարելավման աշխատանքների տեխնիկական ապահովում» մասնագիտության 5-42.11.01.03-3 «Փականագործ՝ ճանապարհաշինարարական մեքենաների և տրակտորների նորոգման» որակավորման մասնագետի համար սահմանված պահանջներին:

ԳԼՈՒԽ 6.

ՆԱԽՆԱԿԱՆ ՄԱՍՆԱԳԻՏԱԿԱՆ (ԱՐԿԵՍՏԱԳՈՐԾԱԿԱՆ) ԿՐԹՈՒԹՅԱՆ

5-42.11.01 «ՃԱՆԱՊԱՐՀԱՇԻՆԱՐԱՐԱԿԱՆ ԵՎ ԲԱՐԵԼԱՎՄԱՆ ԱՇԽԱՏԱՆՔՆԵՐԻ

ՏԵԽՆԻԿԱԿԱՆ ԱՊԱՀՈՎՈՒՄ» ՄԱՍՆԱԳԻՏՈՒԹՅԱՆ

5-42.11.01.03-3 «ՓԱԿԱՆԱԳՈՐԾ՝ ՃԱՆԱՊԱՐՀԱՇԻՆԱՐԱՐԱԿԱՆ ՄԵՔԵՆԱՆԵՐԻ ԵՎ

ՏՐԱԿՏՈՐՆԵՐԻ ՆՈՐՈԳՄԱՆ» ՈՐԱԿԱՎՈՐՄԱՆ ՕՐԻՆԱԿԵԼԻ ՌԻՍՈՒՄՆԱԿԱՆ ՊԼԱՆԸ ԵՎ ՆՐԱ

ՊԱՐԶԱԲԱՆՈՒՄՆԵՐԸ

20. Նախնական մասնագիտական (արհեստագործական) կրթության 5-42.11.01 «Ճանապարհաշինարարական և բարելավման աշխատանքների տեխնիկական ապահովում» մասնագիտության 5-42.11.01.03-3 «Փականագործ՝ ճանապարհաշինարարական մեքենաների և տրակտորների նորոգման» որակավորման հիմնական կրթական ծրագիրն իրականացնելու համար հաստատությունը կազմում և հաստատում է առանցքային հմտությունների, ընդհանուր և հատուկ մասնագիտական մոդուլների, ընտրովի դասընթացի ուսումնական ծրագրերը, կրթության կառավարման պետական լիազորված մարմնի երաշխավորված ձևին համապատասխան ուսումնական պլանը՝ հաշվի առնելով հավելված 1-ի 3-րդ աղյուսակում բերված օրինակելի ուսումնական պլանը:

21. Նախնական մասնագիտական (արհեստագործական) կրթության 5-42.11.01 «Ճանապարհաշինարարական և բարելավման աշխատանքների տեխնիկական ապահովում» մասնագիտության 5-42.11.01.03-3 «Փականագործ՝ ճանապարհաշինարարական մեքենաների և տրակտորների նորոգման» որակավորման հիմնական կրթական ծրագիրն իրականացնող հաստատությունը սույն չափորոշչի հիման վրա մոդուլային ուսումնական ծրագրերը և ուսումնական պլանը կազմելու ժամանակ՝

1) կարող է փոփոխել դասընթացների և մոդուլների ժամաքանակը՝ պահպանելով մասնագետի (շրջանավարտի) կարողություններին և հմտություններին ներկայացվող պահանջները,

2) պետք է մոդուլների արդյուքներին և դրանց կատարման չափանիշներին համապատասխան ուսումնական ծրագրերը մշակելիս հաշվի առնի գործատուների, գործադիր իշխանությունների, մասնագիտական ոլորտը կառավարող պետական լիազորված մարմինների, այլ շահագրգիռ սուբյեկտների (սոցիալական գործընկերների) առաջարկությունները,

3) պետք է առարկայի և /կամ/ մոդուլի ընդհանուր ժամաքանակի սահմաններում բաշխի տեսական, գործնական և լաբորատոր պարապմունքների ժամաքանակները,

4) պետք է միջանկյալ ատեստավորման ընդհանուր շաբաթների սահմաններում ըստ կիսամյակների սահմանի այս ատեստավորմանը հատկացվող ժամանակը,

5) պետք է որակավորման նկարագրին համապատասխան դրա ամբողջացման անհրաժեշտությունը և առանձնահատկությունը հաշվի առնելով կազմի և հաստատի ընտրովի դասընթացների ուսումնական ծրագրերը,

6) օգտվելով երաշխավորված ձևում տրված պարզաբանումներից պետք է կազմի ուսումնական պլանի կիրառման պարզաբանումները,

7) պետք է պրակտիկայի համար նախատեսված շաբաթների սահմաններում սահմանի ուսումնական և արտադրական պրակտիկաների տևողությունները, անցկացման ժամկետները, նախաավարտական պրակտիկայի տևողությունը,

8) պետք է սույն չափորոշչով երաշխավորված ամփոփիչ ատեստավորման ձևերին համապատասխան ընտրի ամփոփիչ ատեստավորման ձևը:

Հավելված 1

Նախնական մասնագիտական (արհեստագործական) կրթության 5-42.11.01 «Ճանապարհաշինարարական և բարելավման աշխատանքների տեխնիկական ապահովում» մասնագիտության 5-42.11.01.03-3 «Փականագործ՝ ճանապարհաշինարարական մեքենաների և տրակտորների նորոգման» որակավորման պետական կրթական չափորոշիչի

Աղյուսակ 1

Նախնական մասնագիտական (արհեստագործական) կրթության 5-42.11.01 «Ճանապարհաշինարարական և բարելավման աշխատանքների տեխնիկական ապահովում» մասնագիտության 5-42.11.01.03-3 «Փականագործ՝ ճանապարհաշինարարական մեքենաների և տրակտորների նորոգման» որակավորման հիմնական կրթական ծրագրի առանցքային հմտությունների մոդուլներ

1. ՄՈԴՈՒԼԻ ԱՆՎԱՆՈՒՄԸ «ՀԱՂՈՐԴԱԿՑՈՒԹՅՈՒՆ»		
1.	Մոդուլի դասիչը	ԱՀ-Հ-3-14-001
2.	Մոդուլի նպատակը	Այս մոդուլի նպատակն է զարգացնել ուսանողի անձնական շփման ունակությունները, ակտիվացնել միջանձնային հաղորդակցության հնարավորությունները, ձևավորել աշխատանքային և մասնագիտական գործունեության ընթացքում նպատակային հաղորդակցման, գործնական կապերի ու հարաբերությունների ստեղծման կարողությունը:
3.	Մոդուլի տևողությունը	36 ժամ

4.	Մուտքային պահանջները	Այս մոդուլն ուսումնասիրելու համար սկզբնական մասնագիտական գիտելիքներ պետք չեն:
5.	Մոդուլի գնահատման կարգը	Մոդուլի ընդունելի կատարողականը յուրաքանչյուր արդյունքի համար սահմանված կատարման չափանիշների բավարար մակարդակի ապահովումն է:
6.	Ուսումնառության արդյունք 1	Ներկայացնել հաղորդակցության դերն ու նշանակությունը անձնական և մասնագիտական նպատակների իրականացման համար
7.	Կատարման չափանիշներ	<ol style="list-style-type: none"> 1) ճիշտ է բացատրում հաղորդակցման անհրաժեշտությունը անձի ինքնադրսևորման և գործարար հաջողությունների համար, 2) ներկայացնում է շփման և անձնական հաղորդակցման ձևերը, բաղադրիչները, 3) ներկայացնում է գործնական հաղորդակցման եղանակները, բաղադրիչները, 4) շփման հնարավորությունը ուղղորդում է նպատակային հաղորդակցմանը, 5) անձնական հատկանիշները օգտագործում է գործնական հաղորդակցության մեջ:
8.	Ուսումնառության արդյունք 2	Կիրառել ուղղակի հաղորդակցման ձևերը
9.	Կատարման չափանիշներ	<ol style="list-style-type: none"> 1) ճիշտ է ներկայացնում ուղղակի հաղորդակցման ձևերը, 2) բանավոր հաղորդակցման ժամանակ վարում է զրույց, արձագանքում է հարցադրումներին, 3) հանդես է գալիս հաղորդումներով և զեկույցներով՝ ներկայացնում է հստակ և նպատակային խոսք, 4) ուղղակի հաղորդակցման ընթացքում հայտնում է տեսակետ, դրսևորում է հետաքրքրություններ, հաճոյախոսում է, 5) մասնակցում է դեբատների և բանավեճերի, պահպանում է համագործակցության շարունակականությունը:
10.	Ուսումնառության արդյունք 3	Կիրառել անուղղակի հաղորդակցման ձևերը
11.	Կատարման չափանիշներ	<ol style="list-style-type: none"> 1) ճիշտ է ներկայացնում անուղղակի հաղորդակցման ձևերը, 2) կազմում և ձևակերպում է գրավոր խոսք՝ պահպանելով նպատակայնությունն ու էթիկան, 3) օգտագործում է տեղեկատվական տեխնոլոգիաները և այլ տեխնիկական միջոցները՝ նպատակային տեղեկատվությունը

		<p>փոխանցելու համար,</p> <p>4) կազմում է գրություններ՝ ըստ հասցեատիրոջ և նպատակի,</p> <p>5) վարում է տեղեկատվության հավաքագրման և փոխանցման փաստաթղթեր,</p> <p>6) բանավոր հաղորդակցման նյութը փոխարկում է գրավորի,</p> <p>7) գրավոր հաղորդակցման նյութը փոխարկում է բանավոր հակիրճ նյութի:</p>
12.	Ուսումնառության արդյունք 4	Ձևավորել և զարգացնել միջանձնային հաղորդակցում
13.	Կատարման չափանիշներ	<p>1) նախաձեռնում է անձնական և աշխատանքային շփում՝ ըստ իրավիճակի և գրուցակցի կամ հաստեատիրոջ,</p> <p>2) ստանում, մշակում և դասակարգում է անհրաժեշտ (նպատակային) տեղեկատվությունը,</p> <p>3) առկա տեղեկատվությունն օգտագործում է միջանձնային հաղորդակցում ձևավորելու համար,</p> <p>4) օգտագործում է հաղորդակցման հնարքները և տեխնոլոգիաները՝ հետաքրքրություն առաջացնելու և շահադրդելու համար,</p> <p>5) ներգրավվում է երկխոսություններում, քննարկումներում, հայտնում է կարծիք, հիմնավորում է տեսակետներ,</p> <p>6) պահպանում և եզրափակում է երկխոսությունը,</p> <p>7) կարողանում է հաղորդակցվել՝ հաշվի առնելով իրավիճակը և ունկնդրի հետաքրքրությունները:</p>
14.	Ուսումնառության արդյունք 5	Խթանել համագործակցության ձևավորումը, ստեղծել նախապայմաններ շարունակական գործընկերության համար
15.	Կատարման չափանիշներ	<p>1) ներկայացնում է համագործակցությանը խթանող միջոցառումները (գովազդ, հայտարարություններ, ցուցահանդեսներ և այլն),</p> <p>2) հավանական գործընկերոջ վերաբերյալ հավաքագրում է անհրաժեշտ տեղեկատվությունը,</p> <p>3) հավաքագրված տեղեկատվությունն օգտագործում է գործարար հաղորդակցում ձևավորելու համար,</p> <p>4) օգտագործում է հաղորդակցման հնարքները և տեխնոլոգիաները՝ հետաքրքրություն առաջացնելու և շահադրդելու համար,</p> <p>5) հաղորդակցման ընթացքում ձեռք է բերում վստահություն,</p> <p>6) ապահովում է հետադարձ կապի միջոցառումներ:</p>

2. ՄՈԴՈՒԼԻ ԱՆՎԱՆՈՒՄԸ «ԱՆՎՏԱՆԳՈՒԹՅՈՒՆ ԵՎ ԱՌԱՋԻՆ ՕԳՆՈՒԹՅՈՒՆ»

16.	Մոդուլի դասիչը	ԱՀ-ԱԱՕ-3-14-001
17.	Մոդուլի նպատակը	Այս մոդուլի նպատակն է ուսանողի մոտ ձևավորել աշխատանքային գործունեության ընթացքում և կենցաղում անվտանգության կանոնները պահպանելու, սանիտարահիգիենիկ պահանջներին համապատասխան կենցաղը և աշխատանքը կազմակերպելու, հավանական վտանգները և վթարները կանխարգելելու, արտադրական վթարների դեպքում անվտանգության միջոցառումներ իրականացնելու և առաջին օգնություն ցուցաբերելու կարողություններ:
18.	Մոդուլի տևողությունը	36 ժամ
19.	Մուտքային պահանջները	Այս մոդուլն ուսումնասիրելու համար սկզբնական մասնագիտական գիտելիքներ պետք չեն:
20.	Մոդուլի գնահատման կարգը	Մոդուլի ընդունելի կատարողականը յուրաքանչյուր արդյունքի համար նախատեսված կատարման չափանիշների բավարար մակարդակի ապահովումն է:
21.	Ուսումնառության արդյունք 1	Ներկայացնել աշխատանքային գործունեության ընթացքում և կենցաղում անվտանգության կանոնները
22.	Կատարման չափանիշներ	<ol style="list-style-type: none"> 1) ճիշտ է բացատրում անվտանգության կանոնների սահմանման, իրավական կարգավորման և պահպանման անհրաժեշտությունը, 2) ըստ հիմնական բնագավառների ճիշտ է ներկայացնում անվտանգության կանոնների պահանջները, 3) ճիշտ է ներկայացնում տեխնոլոգիական սարքավորումների շահագործման անվտանգության կանոնները, 4) ճիշտ է ներկայացնում հրդեհային անվտանգության և հակահրդեհային պաշտպանության կանոնները, 5) ճիշտ է ներկայացնում էլեկտրաանվտանգության կանոնները, 6) ներկայացնում է անվտանգության կանոնների խախտման հետևանքները, պատասխանատվությունները:
23.	Ուսումնառության արդյունք 2	Կազմակերպել կենցաղը և աշխատանքը սանիտարահիգիենիկ պահանջներին համապատասխան

24.	Կատարման չափանիշներ	<ol style="list-style-type: none"> 1) ներկայացնում է մարդու առողջության և աշխատանքի ընթացքում աշխատունակության վրա ազդող գործոնները (սանիտարահիգիենիկ, հոգեբանաֆիզիոլոգիական, էսթետիկական, սոցիալական-հոգեբանական), 2) ներկայացնում է աշխատավայրի սանիտարիայի և հիգիենայի ընդհանուր նորմերը (միկրոկլիման, ճառագայթումը, լուսավորվածությունը, տատանումները և այլն), 3) ներկայացնում է աշխատանքի համար անհրաժեշտ նյութերը և դրանց անվնաս օգտագործումը, 4) ներկայացնում է սանիտարիայի և հիգիենայի պահպանման համար անհրաժեշտ միջոցառումները:
25.	Ուսումնառության արդյունք 3	Կանխել հավանական վտանգները և վթարները, իրականացնել անվտանգության միջոցառումներ
26.	Կատարման չափանիշներ	<ol style="list-style-type: none"> 1) ներկայացնում է կենցաղային և արտադրական վթարների առաջացման պատճառները և հետևանքները, 2) ներկայացնում է արտադրական վթարների կանխման աշխատանքները, 3) ներկայացնում է առանձին խմբերի (հաշմանդամություն ունեցող անձինք, հղիներ, անչափահասներ և այլն) աշխատանքային առանձնահատուկ պայմանները և վտանգների կանխման սահմանված միջոցառումները, 4) ներկայացնում է կենցաղային և արտադրական վթարների ու դժբախտ պատահարների փաստաթղթային ձևակերպումների կարգը:
27.	Ուսումնառության արդյունք 4	Ցուցաբերել առաջին օգնություն
28.	Կատարման չափանիշներ	<ol style="list-style-type: none"> 1) տիրապետում է տարբեր իրավիճակներում առաջին օգնության հիմնական կանոններին, 2) առաջին օգնության գործողությունների քայլերը ճիշտ է ներկայացնում, 3) կատարում է արհեստական շնչառության և սրտի աշխատանքի վերականգնման գործողություն, 4) կատարում է արյան հոսքի դադարեցման և բաց վնասվածքների վիրակապման գործողություն, 5) կատարում է այրվածքների նախնական մշակման և էլեկտրահարվածին առաջին օգնություն ցուցաբերելու գործողություններ, 6) կատարում է վիրակապման և անշարժացման գործողություն՝ տարբեր կոտրվածքների դեպքում, 7) ներկայացնում է տարբեր թունավորման դեպքերում առաջին օգնության կազմակերպման գործողությունները:

3. ՄՈԴՈՒԼԻ ԱՆՎԱՆՈՒՄԸ «ՀԱՄԱԿԱՐԳՉԱՅԻՆ ՕՊԵՐԱՏՈՐՈՒԹՅՈՒՆ»

29.	Մոդուլի դասիչը	ԱՀ-ՀՕ-3-14-001
30.	Մոդուլի նպատակը	Այս մոդուլի նպատակն է զարգացնել ուսանողի համակարգչային տեխնիկայից օգտվելու և դրա ծրագրային հնարավորությունները կիրառելու առաջնային կարողությունները, աշխատանքային գործունեության ընթացքում և անձնական կարիքների շրջանակներում կիրառել համակարգչային օպերացիոն համակարգերի, գրասենյակային փաթեթների (Microsoft Office) ծրագրերը, կատարելագործել համացանցից օգտվելու կարողությունները և տեղեկատվական բազաների հետ նպատակային աշխատելու հմտությունները
31.	Մոդուլի տևողությունը	36 ժամ
32.	Մուտքային պահանջները	Այս մոդուլն ուսումնասիրելու համար սկզբնական մասնագիտական գիտելիքներ պետք չեն:
33.	Մոդուլի գնահատման կարգը	Մոդուլի ընդունելի կատարողականը յուրաքանչյուր արդյունքի համար նախատեսված կատարման չափանիշների բավարար մակարդակի ապահովումն է:
34.	Ուսումնառության արդյունք 1	Համակարգչային տեխնիկայի տիրապետում և օպերացիոն համակարգի կիրառում
35.	Կատարման չափանիշներ	<ol style="list-style-type: none"> 1) տիրապետում է համակարգչի հիմնական և լրացուցիչ բաղադրիչներին, 2) տիրապետում է միացնելու, օգտագործելու և անջատելու տեխնիկական պայմաններին, 3) տիրապետում է համակարգչային օժանդակ տեխնիկական սարքերին (printer, scanner, projector, fax, պատճենման սարք և այլն), 4) ներկայացնում է օպերացիոն համակարգի պատուհանային կառուցվածքը, 5) ներկայացնում է կիրառվող հիմնական ծրագրերը (microsoft office), 6) կարողանում է բացել առաջադրված թղթապանակը և ֆայլը, 7) օգտվում է պատուհանային մենյուի հիմնական հրամաններից,

		8) ստեղծում է նոր թղթապանակ ու ֆայլ , պահպանում, բացում, փակում և տեղադրում է առաջադրված վայրում, 9) կատարում է առաջադրված փաստաթղթի տպագրում (Print):
36.	Ուսումնառության արդյունք 2	Տեքստերի խմբագրում և ֆորմատավորում
37.	Կատարման չափանիշներ	1) կարողանում է ծրագրերը պատրաստել հայերեն և օտար լեզվով տեքստ մուտքագրելու համար, 2) մուտքագրում է տեքստ, մեծատառ նշաններ, սիմվոլներ, թվանշաններ, 3) կարողանում է տեղաշարժել տեքստային ցուցիչը տեքստի մեջ կատարելով ուղղումներ, ջնջումներ, լրացումներ, 4) կատարում է մուտքագրված տեքստի պարզագույն ֆորմատավորում՝ փոխելով տողերի դասավորությունը, միջտողային տարածությունները, տեքստի գունային ֆոնը, պարբերության խորությունները լուսանցքներից, 5) կարողանում է տեքստին կից ներմուծել նկարներ, գրաֆիկներ, աղյուսակներ, անիմացիաներ և այլն:
38.	Ուսումնառության արդյունք 3	Աղյուսակների պատրաստում և խմբագրում
39.	Կատարման չափանիշներ	1) ներկայացնում է աղյուսակներ կազմելու համապատասխան ծրագրերը և նախապատրաստել դրանք, 2) կազմում է աղյուսակ առաջադրված չափերով և մուտքագրում տվյալներ, 3) կատարում է ուղղումներ ու լրացումներ աղյուսակում (տվյալներ, տողեր, սյուներ և այլն), 4) փնտրում և գտնում է տվյալներ աղյուսակում, 5) ստեղծում է պարզ ֆունկցիոնալ կախվածություն տվյալների մեջ:
40.	Ուսումնառության արդյունք 4	Գրաֆիկական խմբագրում և նկարազարդում
41.	Կատարման չափանիշներ	1) գծագրում է գրաֆիկական օբյեկտներ, 2) գծագրում է գրաֆիկական օբյեկտներ՝ օգտագործելով Autosshapes պատուհանի պատրաստի ձևերը, 3) գծագրում է կանոնավոր պատկերներ, 4) ֆորմատավորում է գրաֆիկական օբյեկտները՝ տեղափոխելով, պատճենելով, պտտելով և չափերը փոխելով, 5) խմբավորում է գրաֆիկական օբյեկտները, 6) գծագրում է տեքստային բլոկներ,

		7) կատարում է գրաֆիկական օբյեկտների գունաերանգավորում:
42.	Ուսումնառության արդյունք 5	Ցուցադրության կազմակերպում համակարգչային ծրագրերով
43.	Կատարման չափանիշներ	<ol style="list-style-type: none"> 1) ներկայացնում է ցուցադրական ծրագրերը և դրանց պատուհանի կառուցվածքը, 2) մուտքագրում է տեքստ, թվային արժեքներ և պարզ գործողություններ, 3) ներբեռնում է նկարներ, տեսանյութեր, անիմացիաներ, տվյալներ՝ աղյուսակի, գրաֆիկի տեսքով, 4) կարողանում է առաջադրված թեմայով պատրաստել ավարտուն փաստաթուղթ ցուցադրության համար, 5) ցուցադրում է պատրաստված տեղեկատվական նյութը:
44.	Ուսումնառության արդյունք 6	Համացանցում աշխատելու հմտություն
45.	Կատարման չափանիշներ	<ol style="list-style-type: none"> 1) ներկայացնում է ,համացանցե հասկացությունը, 2) օգտագործում է համացանցային հիմնական ծրագրերը, 3) ներկայացնում է History, Favorites, Stop, Refresh հրամանների, Back և Forward կոճակների նշանակությունը, 4) փնտրում է առաջադրված տվյալները համացանցի տեղեկատվական բազաներում (որոնողական և բաց ցանցերից), 5) կարողանում է համացանցից ներբեռնել, պահպանել և օգտագործել տեղեկությունները, 6) գրանցվում է էլեկտրոնային փոստում , համացանցային ծրագրերում և այլ կայքերում, 7) օգտագործում է էլեկտրոնային փոստի հնարավորությունները, ուղարկում և ստանում է տեղեկատվություն (հաղորդագրություն, նամակ և կցորդ):

Նախնական մասնագիտական (արհեստագործական) կրթության 5-42.11.01 «Ճանապարհաշինարարական և բարելավման աշխատանքների տեխնիկական ապահովում» մասնագիտության 5-42.11.01.03-3 «Փականագործ՝ ճանապարհաշինարարական մեքենաների և տրակտորների նորոգման» որակավորման հիմնական կրթական ծրագրի ընդհանուր մասնագիտական և հատուկ մասնագիտական կարողությունների մոդուլներ

1. ՄՈԴՈՒԼԻ ԱՆՎԱՆՈՒՄԸ «ՄԵՔԵՆԱՇԻՆԱԿԱՆ ԳԾԱԳՐՈՒԹՅՈՒՆ»		
1.	Մոդուլի դասիչը	ՃՇՄՏՓ – 3-14-001
2.	Մոդուլի նպատակը	Այս մոդուլի նպատակն է սովորողի մոտ զարգացնել մասնագիտական աշխատանքային գծագրեր և էքսիզներ կարդալու և հասկանալու, ինչպես նաև տիպային մեքենամասերի էքսիզներ և աշխատանքային գծագրեր կատարելու անհրաժեշտ կարողություններ:
3.	Մոդուլի տևողությունը	36 ժամ
4.	Մուտքային պահանջները	Այս մոդուլն ուսումնասիրելու համար սկզբնական մասնագիտական գիտելիքներ պետք չեն:
5.	Մոդուլի գնահատման կարգը	Մոդուլի ընդունելի կատարողականը յուրաքանչյուր արդյունքի համար նախատեսված կատարման չափանիշների բավարար մակարդակի ապահովումն է:
6.	Ուսումնառության արդյունք 1	Կատարել տիպային մեքենամասերի էքսիզներ և աշխատանքային գծագրեր
7.	Կատարման չափանիշներ	1) ճիշտ է կատարում երկրաչափական կառուցումները հարթության վրա՝ կորերի լծորդում, փոխուղղահայաց ուղիղների

		<p>կառուցում, եռանկյունների կառուցում կորդինատներով և այլն,</p> <p>2) ճիշտ է կատարում տիպային մեքենամասերի պրոյեկտումը հարթությունների վրա և պատկերում դրանց երեք պրոյեկցիաները,</p> <p>3) ճիշտ է կատարում կտրվածքներ և պատկերում առաջադրված տիպային մեքենամասերի աշխատանքային գծագրերը և էքիզները,</p> <p>4) ճիշտ է պատկերում աշխատանքային գծագրերի և էքիզների վրա տիպային մեքենամասերի չափերը,</p> <p>5) ճիշտ է կատարում տիպային մեքենամասի բնօրինակից համապատասխան էքիզը և աշխատանքային գծագիրը:</p>
8.	Ուսումնառության արդյունք 2	Կարողալ աշխատանքային գծագրերը և էքիզները
9.	Կատարման չափանիշներ	<p>1) ճիշտ է ներկայացնում աշխատանքային գծագրերի և էքիզների վրա պատկերված չափերի թույլտվածքները և մաքրության դասերի նշանակումները,</p> <p>2) ճիշտ է ներկայացնում աշխատանքային գծագրերի և էքիզների վրա պատկերված մակերևույթների ձևի թույլատրելի շեղումները,</p> <p>3) ճիշտ է բացատրում աշխատանքային գծագրերի և էքիզի վրա ներկայացված տեխնիկական պայմանները,</p> <p>4) ճիշտ է բացատրում աշխատանքային գծագրերի կամ էքիզի վրա պատկերված երիթի, բազմաերիթի, ատամնաանիվի, տարբեր նշանակության առվակների, երեսակների և նմանատիպ այլ տարրերի նշանակումները:</p>
10.	Ուսումնառության արդյունք 3	Կարողալ հանգույցների ու մեքենամասերի աշխատանքային գծագրերը, դրանց պայմանական նշանակումները և մասնագրերը
11.	Կատարման չափանիշներ	<p>1) ճիշտ է բացատրում հանգույցների և մեքենամասերի հավաքական գծագրերում առանձին մեքենամասերի դիրքավորման նշանակումները,</p> <p>2) ճիշտ է բացատրում հավաքական գծագրում պայմանական նշանակումները՝ երիթային, բազմաերիթային միացություններ, ատամնաանվային կառուցում, առանցքակալային նստեցվածք, եռակցման միացություն և նմանատիպ այլ նշանակումներ,</p> <p>3) ճիշտ է բացատրում հավաքական գծագրերում պատկերված նստեցվածքների պայմանական նշանները,</p> <p>4) ճիշտ է բացատրում հավաքական գծագրի և մասնագրի փոխադարձ կապը, կարողանում է օգտվել գծագրերի փաթեթից և</p>

		<p>հավաքական գծագրից ընտրել համապատասխան մեքենամասի աշխատանքային գծագիրը,</p> <p>5) ճիշտ է ներկայացնում հավաքական գծագրի տեխնիկական պահանջները:</p>
2. ՄՈԴՈՒԼԻ ԱՆՎԱՆՈՒՄԸ «ԹՈՒՅԼՏՎԱԾՔՆԵՐ ԵՎ ՆՍԵՑՎԱԾՔՆԵՐ, ՉԱՓԻՉ ԳՈՐԾԻՔՆԵՐ ԵՎ ՉԱՓՈՒՄՆԵՐԻ ՏԵԽՆԻԿԱ»		
12.	Մոդուլի դասիչը	ՃՇՄՏՓ-3-14-002
13.	Մոդուլի նպատակը	Այս մոդուլի նպատակն է սովորողի մոտ ձևավորել անհրաժեշտ գիտելիքներ մեքենամասերի մակերևույթների մշակման ճշտության, մաքրության ու որակի, մեքենամասի նոմինալ, սահմանային և իրական չափերի, թույլտվածքների և նստեցվածքների, ճշտության դասերի, հիմնական չափագիտական հասկացությունների վերաբերյալ, ինչպես նաև գործնական կարողություններ, կատարելու մեքենաշինության մեջ օգտագործվող հիմնական չափիչ գործիքներով համապատասխան չափումներ:
14.	Մոդուլի տևողությունը	36 ժամ
15.	Մուտքային պահանջները	Այս մոդուլը ուսումնասիրելուց առաջ անհրաժեշտ է ուսումնասիրել ՃՇՄՏՓ-3-14-001 «Մեքենաշինական գծագրություն» մոդուլը:
16.	Մոդուլի գնահատման կարգը	Մոդուլի ընդունելի կատարողականը յուրաքանչյուր արդյունքի համար նախատեսված կատարման չափանիշների բավարար մակարդակի ապահովումն է:
17.	Ուսումնառության արդյունք 1	Ներկայացնել մեքենամասերի չափերի թույլտվածքների և նստեցվածքների համակարգը
18.	Կատարման չափանիշներ	<ol style="list-style-type: none"> 1) ճիշտ է ներկայացնում մեքենամասերի մշակման ճշտությունը կանխորոշող պայմանները, 2) ճիշտ է բացատրում մշակվող մեքենամասերի մաքրությանը և որակին ներկայացվող հիմնական պահանջները, 3) ճիշտ է ներկայացնում մեքենամասերի համափոխարինելիության սկզբունքը, 4) ճիշտ է բացատրում մեքենամասի նոմինալ, սահմանային և իրական չափերը:
19.	Ուսումնառության արդյունք 2	Օգտվել թույլտվածքների աղյուսակներից

20.	Կատարման չափանիշներ	<ol style="list-style-type: none"> 1) ճիշտ է սահմանում թույլտվածք և նստեցվածք հասկացությունները, չափերի շեղումները (վերին, ներքին և իրական) և բացատրում ի՞նչ են բացակն ու ձգվածքը, 2) ճիշտ է մեկնաբանում թույլտվածքների համակարգը և սահմանում վերջինիս լիսեռի ու անցքի համակարգերի բաժանման հատկանիշները, 3) ճիշտ է օգտվում թույլտվածքների աղյուսակներից, 4) ըստ տրված գծագրի կամ խնդրի պայմանի ճիշտ է հաշվարկում լիսեռի թույլտվածքը, անցքի թույլտվածքը և հնարավոր նվազագույն բացակը կամ ձգվածքը:
21.	Ուսումնառության արդյունք 3	Կատարել չափումներ հիմնական չափիչ գործիքներով
22.	Կատարման չափանիշներ	<ol style="list-style-type: none"> 1) ճիշտ է բացատրում, չափումը և սահմանում օգտագործվող ժամանակակից չափման միավորները, 2) ճիշտ է ներկայացնում չափման մեթոդները և դրանց իրականացման եղանակները, 3) ճիշտ է բացատրում ձողակարկինի կառուցվածքն ու աշխատանքի սկզբունքը, կարողանում է դրանով կատարել հանձնարարված չափումները, 4) ճիշտ է բացատրում միկրոմետրի և չափածողի կառուցվածքն ու աշխատանքի սկզբունքը, կարողանում է դրանցով կատարել հանձնարարված չափումներ, 5) ճիշտ է կատարում ունիվերսալ անկյունաչափերով, կալիբրներով, բացակաչափերով, շաբլոններով և պարուրակաչափերով համապատասխան չափումներ:
3. ՄՈԴՈՒԼԻ ԱՆՎԱՆՈՒՄԸ «ՆՅՈՒԹԱԳԻՏՈՒԹՅԱՆ ՀԻՄՈՒՆՔՆԵՐ»		
23.	Մոդուլի դասիչը	ՃՇՄՏՓ -3-14-003
24.	Մոդուլի նպատակը	Այս մոդուլի նպատակն է սովորողի մոտ ձևավորել անհրաժեշտ գիտելիքներ սև և գունավոր մետաղների և դրանց համաձուլվածքների տեսակների, հատկությունների, մակնշավորման սկզբունքների և կիրառության բնագավառների վերաբերյալ, ինչպես նաև մետաղների, համաձուլվածքների, նախապատրաստվածքների պրոֆիլները ճանաչելու, մակնշավորման սկզբունքները գործնականում օգտագործելու կարողություններ:

25.	Մոդուլի տևողությունը	48 ժամ
26.	Մուտքային պահանջները	Այս մոդուլն ուսումնասիրելու համար սկզբնական մասնագիտական գիտելիքներ պետք չեն:
27.	Մոդուլի գնահատման կարգը	Մոդուլի ընդունելի կատարողականը յուրաքանչյուր արդյունքի համար նախատեսված կատարման չափանիշների բավարար մակարդակի ապահովվումն է:
28.	Ուսումնառության արդյունք 1	Ներկայացնել թուջերի և պողպատների դասակարգումը, դրանց կիրառման բնագավառը և հիմնական ֆիզիկամեխանիկական հատկությունները
29.	Կատարման չափանիշներ	<ol style="list-style-type: none"> 1) ճիշտ է ներկայացնում պողպատների և թուջերի կառուցվածքը, որպես երկաթ-ածխածնային միացություն, և բացատրում դրանց դասակարգումը, 2) ճիշտ է ներկայացնում պողպատների և թուջերի հիմնական ֆիզիկամեխանիկական հատկությունները՝ ամրությունը, կարծրությունը, կռելիությունը, պլաստիկությունը և այլ հատկությունները, 3) ճիշտ է ներկայացնում պողպատների և թուջերի կիրառումը, ելնելով նրանց հիմնական ֆիզիկամեխանիկական հատկություններից, 4) ճիշտ է ճանաչում և տարբերում մետաղների նմուշների կոտրվածքներով՝ թուջերը, և պողպատները, 5) ճիշտ է որոշում փականագործական գործիքներով, սարքավորումներով պողպատի և թուջի բացարձակ և համեմատական ամրությունները և կարծրությունները:
30.	Ուսումնառության արդյունք 2	Ներկայացնել թուջերի և պողպատների մակնշավորումը
31.	Կատարման չափանիշներ	<ol style="list-style-type: none"> 1) ճիշտ է ներկայացնում պողպատների մակնշավորումը, 2) ճիշտ է ներկայացնում թուջերի մակնշավորումը, 3) ճիշտ է վերծանում պողպատների և թուջերի մակնիշները:
32.	Ուսումնառության արդյունք 3	Ներկայացնել մեքենաշինության մեջ կիրառվող գունավոր մետաղների և դրանց համաձուլվածքների դասակարգումը, կիրառման բնագավառները, հիմնական ֆիզիկամեխանիկական հատկությունները, մակնշավորումը

33.	Կատարման չափանիշներ	<p>1) ճիշտ է ներկայացնում ճանապարհաշինարարական մեքենաների և տրակտորների արտադրության և նորոգման ժամանակ առավել հաճախ կիրառվող գունավոր մետաղների՝ ալյումինի և պղնձի համաձուլվածքները,</p> <p>2) ճիշտ է ներկայացնում ալյումինի և պղնձի համաձուլվածքների դասակարգումը, դրանց մակնշավորումը, կիրառումը,</p> <p>3) ճիշտ է ներկայացնում ալյումինի և պղնձի համաձուլվածքների ֆիզկամեխանիկական և էլեկտրական հատկությունները, կիրառումը:</p>
34.	Ուսումնառության արդյունք 4	Ներկայացնել մեքենաշինության մեջ կիրառվող պոլիմերային և կերամիկական նյութերի դասակարգումը, կիրառման բնագավառը և մակնշավորումը
35.	Կատարման չափանիշներ	<p>1) ճիշտ է ներկայացնում ճանապարհաշինարարական մեքենաների և տրակտորների արտադրության և նորոգման ժամանակ օգտագործվող պոլիմերային նյութերի դասակարգումը, մակնշավորումը, կիրառումը,</p> <p>2) ճիշտ է ներկայացնում ճանապարհաշինարարական մեքենաների և տրակտորների արտադրության և նորոգման ժամանակ օգտագործվող կերամիկական նյութերի դասակարգումը, մակնշավորումը, կիրառումը,</p> <p>3) ճիշտ է ներկայացնում պոլիմերային նյութերի ֆիզիկա-քիմիական և մեխանիկական հատկությունները, մակնշավորումը, կիրառումը,</p> <p>4) ճիշտ է ներկայացնում կերամիկական նյութերի ֆիզիկա-քիմիական և մեխանիկական հատկությունները, մակնշավորումը, կիրառումը:</p>
36.	Ուսումնառության արդյունք 5	Ներկայացնել մեքենաշինության մեջ կիրառվող պրոֆիլների տեսակները և կարողանալ օգտվել պրոֆիլների ստանդարտներից
37.	Կատարման չափանիշներ	<p>1) ճիշտ է դասակարգում մեքենաշինության մեջ կիրառվող պրոֆիլների տեսակները,</p> <p>2) ճիշտ է ներկայացնում պրոֆիլների հիմնական երկրաչափական բնութագրերը,</p> <p>3) ճիշտ է օգտվում համապատասխան ստանդարտներից, պրոֆիլների տեսականին որոշելու համար:</p>
4. ՄՈԴՈՒԼԻ ԱՆՎԱՆՈՒՄԸ «ՎԱՌԵԼԻՔԱՔՍԱՆՅՈՒԹԵՐ ԵՎ ՏԵԽՆԻԿԱԿԱՆ ՀԵՂՈՒԿՆԵՐ»		
38.	Մոդուլի դասիչը	ՃՇՄՏՓ – 3-14-004

39.	Մոդուլի նպատակը	Այս մոդուլի նպատակն է սովորողի մոտ ձևավորել ճանապարհաշինարարական մեքենաների և տրակտորների շահագործման ու տեխնիկական սպասարկման ընթացքում կիրառվող վառելիքաքսանյութերի և տեխնիկական հեղուկների ընտրության և կիրառման կարողություններ:
40.	Մոդուլի տևողությունը	36 ժամ
41.	Մուտքային պահանջները	Այս մոդուլն ուսումնասիրելու համար սկզբնական մասնագիտական գիտելիքներ պետք չեն:
42.	Մոդուլի գնահատման կարգը	Մոդուլի ընդունելի կատարողականը յուրաքանչյուր արդյունքի համար նախատեսված կատարման չափանիշների բավարար մակարդակի ապահովումն է:
43.	Ուսումնառության արդյունք 1	Բացատրել վառելիքաքսանյութերի և տեխնիկական հեղուկների նշանակությունը
44.	Կատարման չափանիշներ	<p>1) ճիշտ է բացատրում վառելիքաքսանյութերի նշանակությունը ճանապարհաշինարարական մեքենաների և տրակտորների շահագործման արդյունավետության բարձրացման գործընթացում,</p> <p>2) ճիշտ է բացատրում տեխնիկական հեղուկների նշանակությունը ճանապարհաշինարարական մեքենաների և տրակտորների հուսալիության և երկարակեցության ապահովման համար,</p> <p>3) ճիշտ է ներկայացնում վառելիքաքսանյութերի նշանակությունը՝ ճանապարհաշինարարական մեքենաների և տրակտորների հուսալի աշխատանքը և երկարակեցությունը ապահովման համար,</p> <p>4) ճիշտ է ներկայացնում վառելիքաքսանյութերի և տեխնիկական հեղուկների նշանակությունը՝ ճանապարհաշինարարական մեքենաների և տրակտորների անվտանգ շահագործումը ապահովելու համար:</p>
45.	Ուսումնառության արդյունք 2	Ներկայացնել շարժիչներում օգտագործվող վառելանյութերի դասակարգումը, մակնշումը, կիրառումը
46.	Կատարման չափանիշներ	1) ճիշտ է ներկայացնում ճանապարհաշինարարական մեքենաների և տրակտորների վառելանյութերին ներկայացվող տեխնիկաշահագործական պահանջները,

		<p>2) ճիշտ է ներկայացնում ճանապարհաշինարարական մեքենաների և տրակտորների վառելանյութերի որակի նորմավորված ցուցանիշները,</p> <p>3) ճիշտ է ներկայացնում բենզինների դասակարգումը, մակնշումը և կիրառումը,</p> <p>4) ճիշտ է ներկայացնում դիզելային վառելանյութերի դասակարգումը, մակնշումը և կիրառումը,</p> <p>5) ճիշտ է ներկայացնում գազային վառելանյութերի տեսակները, մակնշումը և կիրառման բնագավառները:</p>
47.	Ուսումնառության արդյունք 3	Ներկայացնել քսանյութերի դասակարգումը, մակնշումը և կիրառումը
48.	Կատարման չափանիշներ	<p>1) ճիշտ է ներկայացնում շարժիչային քսանյութերի դասակարգումը, մակնշումը և կիրառման բնագավառները,</p> <p>2) ճիշտ է ներկայացնում շարժահաղորդակներում կիրառվող քսանյութերի տեսակները, մակնշումը և կիրառման բնագավառները,</p> <p>3) ճիշտ է ներկայացնում քսուքների տեսակները, մակնշումը և կիրառման բնագավառները:</p>
49.	Ուսումնառության արդյունք 4	Ներկայացնել տեխնիկական հեղուկների նշանակությունը, տեսակները, կիրառման բնագավառները
50.	Կատարման չափանիշներ	<p>1) ճիշտ է ներկայացնում ճանապարհաշինարարական մեքենաների և տրակտորների շարժիչներում օգտագործվող հովացնող հեղուկների նշանակությունը, դասակարգումը,</p> <p>2) ճիշտ է ներկայացնում կցորդիչի հաղորդակում կիրառվող տեխնիկական հեղուկների նշանակությունը, դասակարգումը, մակնշումը,</p> <p>3) ճիշտ է ներկայացնում արգելակային և ղեկային վարման հաղորդակներում կիրառվող տեխնիկական հեղուկների նշանակությունը, դասակարգումը, մակնշումը,</p> <p>4) ճիշտ է ներկայացնում թափքի բեռնաթափման հաղորդակում կիրառվող տեխնիկական հեղուկների նշանակությունը, դասակարգումը, մակնշումը:</p>
51.	Ուսումնառության արդյունք 5	Ներկայացնել վառելիքաքսանյութերի և տեխնիկական հեղուկների պահպանումը և լիցքավորումը

52.	Կատարման չափանիշներ	1) ճիշտ է ներկայացնում բենզինների պահպանումը և լիցքավորումը, 2) ճիշտ է ներկայացնում դիզելային վառելիքի պահպանումը և լիցքավորումը, 3) ճիշտ է ներկայացնում հեղուկ գազերի պահպանումը և լիցքավորումը, 4) ճիշտ է ներկայացնում սեղմված գազերի պահպանումը և լիցքավորումը, 5) ճիշտ է ներկայացնում քսանյութերի պահպանումը և լիցքավորումը, 6) ճիշտ է ներկայացնում տեխնիկական հեղուկների պահպանումը և լիցքավորումը:
5. ՄՈԴՈՒԼԻ ԱՆՎԱՆՈՒՄԸ «ԷԼԵԿՏՐԱԿԱՆ ՍԱՐՔԱՎՈՐՈՒՄՆԵՐ»		
53.	Մոդուլի դասիչը	ՃՇՄՏՓ – 3-14-005
54.	Մոդուլի նպատակը	Այս մոդուլի նպատակն է սովորողի մոտ ձևավորել անհրաժեշտ գիտելիքներ և գործնական կարողություններ ճանապարհաշինարարական մեքենաների և տրակտորների էլեկտրական սարքավորումների կառուցվածքի, աշխատանքի առանձնահատկությունների, կարգավորման և պարզ անսարքությունների վերացման վերաբերյալ:
55.	Մոդուլի տևողությունը	24 ժամ
56.	Մուտքային պահանջները	Այս մոդուլն ուսումնասիրելուց առաջ սովորողը պետք է ուսումնասիրած լինի ԱՀ-ԱԱՕ-3-14-001 «Անվտանգություն և առաջին օգնություն» և ՃՇՄՏՓ–3-14-003 «Նյութագիտության հիմունքներ» մոդուլները:
57.	Մոդուլի գնահատման կարգը	Մոդուլի ընդունելի կատարողականը յուրաքանչյուր արդյունքի համար նախատեսված կատարման չափանիշների բավարարման կարգակի ապահովումն է:
58.	Ուսումնառության արդյունք 1	Ներկայացնել ճանապարհաշինարարական մեքենայի և տրակտորի էլեկտրական սարքավորումների նշանակությունը, աշխատանքը, հիմնական կարգավորումները
59.	Կատարման չափանիշներ	1) ճիշտ է ներկայացնում ճանապարհաշինարարական մեքենաների և տրակտորների էլեկտրական սարքավորումների հիմնական խմբերը՝ հոսանքի աղբյուրներ, վառոցքի համակարգ, լուսավորման և լուսազդանշանային համակարգ,

		<p>2) ճիշտ է ներկայանում էլեկտրական սարքավորումների նշանակությունը, ընդհանուր կառուցվածքը և աշխատանքի սկզբունքները,</p> <p>3) ճիշտ է ներկայացնում ճանապարհաշինարարական մեքենաների և տրակտորների էլեկտրական սարքավորումներին ներկայացվող պահանջները,</p> <p>4) ճիշտ է ներկայացնում գործարկիչի նշանակությունը, ընդհանուր կառուցվածքը և աշխատանքը,</p> <p>5) ճիշտ է կատարում ճանապարհաշինարարական մեքենաների և տրակտորների էլեկտրական սարքավորումների հաղորդալարերի միացում և զոդում, մեկուսացում, վնասված հատվածների փոխում, կարգավորման պարզագույն աշխատանքները,</p> <p>6) ճիշտ է կատարում ճանապարհաշինարարական մեքենաների և տրակտորների էլեկտրական սարքավորումների կարգավորման պարզագույն աշխատանքները:</p>
60.	Ուսումնառության արդյունք 2	Հանել և տեղադրել ճանապարհաշինարարական մեքենայի և տրակտորի գեներատորը, կարգավորել շարժափոկի ձգվածությունը
61.	Կատարման չափանիշներ	<p>1) ճիշտ է ներկայացնում գեներատորի նշանակությունը, կառուցվածքը և աշխատանքը,</p> <p>2) կարողանում է ճիշտ հանել, ստուգել և տեղադրել գեներատորը,</p> <p>3) կարողանում է ճիշտ կարգավորել շարժափոկի ձգվածությունը:</p>
62.	Ուսումնառության արդյունք 3	Ստուգել և սպասարկել մարտկոցային կուտակիչները, կարգավորել վառոցքի մոմերը, լուսավորման և լուսա-ձայնա ազդանշանային համակարգը
63.	Կատարման չափանիշներ	<p>1) կարողանում է ճիշտ կատարել մարտկոցային կուտակիչների սպասարկումը,</p> <p>2) կարողանում է հատուկ գործիքների օգնությամբ ճիշտ ստուգել մարտկոցային կուտակիչների տեխնիկական վիճակը,</p> <p>3) կարողանում է հանել, ստուգել և տեղադրել վառոցքի մոմերը, կարգավորել վառոցքի մոմենտը,</p> <p>4) կարողանում է հանել, ստուգել և տեղադրել բաշխիչ-ընդհատիչը, կոնդեսատորը և կոճը,</p> <p>5) ճիշտ է ներկայացնում ճանապարհաշինարարական մեքենայի և տրակտորի լուսավորման և լուսազդանշանային համակարգի կառուցվածքը,</p>

		6) կարողանում է կարգավորել ճանապարհաշինարարական մեքենայի և տրակտորի լապտերի լույսը:
64.	Ուսումնառության արդյունք 4	Հայտնաբերել և վերացնել ճանապարհաշինարարական մեքենայի և տրակտորի էլեկտրասարքավորումների հիմնական պարզ անսարքությունները
65.	Կատարման չափանիշներ	<ol style="list-style-type: none"> 1) ճիշտ է ներկայացնում էլեկտրասարքավորումների հիմնական անսարքությունները, 2) կարողանում է հայտնաբերել հոսանքի աղբյուրների հիմնական պարզ անսարքությունները և վերացնել դրանք 3) կարողանում է հայտնաբերել գործարկիչի հիմնական անսարքությունները և վերացնել դրանք, 4) կարողանում է հայտնաբերել վառոցքի համակարգի հիմնական պարզ անսարքությունները և վերացնել դրանք, 5) կարողանում է հայտնաբերել լուսավորման և լուսա-ձայնա ազդանշանային համակարգի հիմնական պարզ անսարքությունները և վերացնել դրանք, 6) կարողանում է հայտնաբերել հակաառևանգման համակարգի հիմնական պարզ անսարքությունները և վերացնել դրանք:
6. ՄՈԴՈՒԼԻ ԱՆՎԱՆՈՒՄԸ «ՆԵՐՔԻՆ ԱՅՐՄԱՆ ՇԱՐԺԻՉԻ ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ԿԱՌՈՒՑՎԱԾՔ»		
66.	Մոդուլի դասիչը	ՃՇՄՏՓ- 3-14-006
67.	Մոդուլի նպատակը	Այս մոդուլի նպատակն է սովորողի մոտ ձևավորել ներքին այրման շարժիչների հիմնական մեխանիզմների և համակարգերի կառուցվածքի, դրանց աշխատանքի առանձնահատկությունների վերաբերյալ անհրաժեշտ կիրառական գիտելիքներ:
68	Մոդուլի տևողությունը	54 ժամ
69.	Մուտքային պահանջները	Այս մոդուլը ուսումնասիրելուց առաջ անհրաժեշտ է ուսումնասիրել ՃՇՄՏՓ-3-14-003 «Նյութագիտության հիմունքներ» մոդուլը:
70.	Մոդուլի գնահատման կարգը	Մոդուլի ընդունելի կատարողականը յուրաքանչյուր արդյունքի համար նախատեսված կատարման չափանիշների բավարար մակարդակի ապահովումն է:
71.	Ուսումնառության արդյունք 1	Բացատրել ներքին այրման շարժիչների դերը, տեսակները և նրա հիմնական մասերը

72.	Կատարման չափանիշներ	<ol style="list-style-type: none"> 1) ճիշտ է բացատրում ներքին այրման շարժիչի դերը և տեսակները, կարողանում է կատարել ներքին այրման շարժիչների դասակարգում, 2) ճիշտ է բացատրում ներքին այրման շարժիչներին ներկայացվող պահանջները և տեխնիկական բնութագրերը, 3) ճիշտ է բացատրում ներքին այրման շարժիչի հիմնական մասերի նշանակությունը:
73.	Ուսումնառության արդյունք 2	Ներկայացնել ներքին այրման շարժիչների հիմնական մեխանիզմների կառուցվածքային առանձնահատկությունները
74.	Կատարման չափանիշներ	<ol style="list-style-type: none"> 1) ճիշտ է բացատրում կարբյուրատորային, դիզելային և վառելանյութի ներարկումով շարժիչների աշխատանքի առանձնահատկությունները, 2) ճիշտ է բացատրում ներքին այրման շարժիչների ընդհանուր կառուցվածքը, 3) ճիշտ է ներկայացնում շուռտվիկշարժաթևային մեխանիզմի նշանակությունը, շարժական և անշարժ մեքենամասերից յուրաքանչյուրի նշանակությունը և ընդհանուր կառուցվածքը, 4) ճիշտ է ներկայացնում գազաբաշխիչ մեխանիզմի նշանակությունը և ընդհանուր կառուցվածքը, 5) ճիշտ է ներկայացնում փականային գազաբաշխիչ մեխանիզմի տեսակները, աշխատանքի առանձնահատկությունները, մեքենամասերից յուրաքանչյուրի նշանակությունը և ընդհանուր կառուցվածքը:
75.	Ուսումնառության արդյունք 3	Ներկայացնել ներքին այրման շարժիչների հիմնական համակարգերի կառուցվածքային առանձնահատկությունները
76.	Կատարման չափանիշներ	<ol style="list-style-type: none"> 1) ճիշտ է ներկայացնում հեղուկային և օդային հովացման համակարգերից յուրաքանչյուրի նշանակությունը և կառուցվածքային առանձնահատկությունները և աշխատանքը, 2) ճիշտ է ներկայացնում մեքենամասերի յուղման առանձնահատկությունները, յուղման համակարգի նշանակությունը, ընդհանուր կառուցվածքը և աշխատանքը, 3) ճիշտ է ներկայացնում կարբյուրատորային, դիզելային և վառելիքի ներարկումով սնման համակարգների կառուցվածքային առանձնահատկությունները և աշխատանքը, 4) ճիշտ է ներկայացնում սնման յուրաքանչյուր համակարգի հիմնական մասերի նշանակությունը և դրանց ընդհանուր կառուցվածքը և աշխատանքը, 5) ճիշտ է ներկայացնում գազախառնուրդներով սնման համակարգի կառուցվածքային և աշխատանքի

		<p>առանձնահատկությունները,</p> <p>6) ճիշտ է ներկայացնում վառոցքի համակարգի ընդհանուր կառուցվածքը և աշխատանքի առանձնահատկությունները,</p> <p>7) ճիշտ է ներկայացնում գործարկման համակարգի նշանակությունը, ընդհանուր կառուցվածքը և աշխատանքը:</p>
7. ՄՈԴՈՒԼԻ ԱՆՎԱՆՈՒՄԸ «ՃԱՆԱՊԱՐՀԱՅԻՆ ԵՐԹԵՎԵԿՈՒԹՅԱՆ ԿԱՆՈՆՆԵՐ»		
77.	Մոդուլի դասիչը	ՃՇՄՏՓ-3-14-007
78.	Մոդուլի նպատակը	Այս մոդուլի նպատակն հնարավորություն տալ սովորողի ձեռք բերելու անհրաժեշտ գիտելիքներ ճանապարհային երթևեկության կանոնները նորմավորող իրավական ակտերի վերաբերյալ, ինչպես նաև ձևավորել նրաց մոտ ՀՀ-ում գործող ճանապարհային երթևեկության կանոնների գործնական կիրառման համապատասխան կարողություններ:
79.	Մոդուլի տևողությունը	18 ժամ
80.	Մուտքային պահանջները	Այս մոդուլն ուսումնասիրելու համար սկզբնական մասնագիտական գիտելիքներ պետք չեն:
81.	Մոդուլի գնահատման կարգը	Մոդուլի ընդունելի կատարողականը յուրաքանչյուր արդյունքի համար նախատեսված կատարման չափանիշների բավարար մակարդակի ապահովումն է:
82.	Ուսումնառության արդյունք 1	Բացատրել ճանապարհային երթևեկության անվտանգության ապահովման վերաբերյալ հիմնական հասկացությունները
83.	Կատարման չափանիշներ	<p>1) ճիշտ է ներկայացնում գործող իրավական ակտերում օգտագործվող հիմնական հասկացությունները,</p> <p>2) ճիշտ է ներկայացնում ճանապարհային երթևեկության մասնակիցների հիմնական իրավունքներն ու պարտականությունները,</p> <p>3) ճիշտ է ներկայացնում գործող իրավական ակտերով սահմանված տրանսպորտային միջոցների սեփականատիրոջ, վարորդի, հետիոտների և ուղևորների հիմնական պարտականություններն ու իրավունքները,</p> <p>4) ճիշտ է ներկայացնում տրանսպորտային միջոցների դասակարգման և դրանց վարման թույլտվության իրավունքները՝ համաձայն գործող իրավական ակտերի:</p>

84.	Ուսումնառության արդյունք 2	Բացատրել Հայաստանի Հանրապետության ճանապարհային երթևեկության կանոնները
85.	Կատարման չափանիշներ	<p>1) ճիշտ է բացատրում ՀՀ ճանապարհային երթևեկության կանոնների ընդհանուր դրույթները,</p> <p>2) ճիշտ է ներկայացնում ՀՀ ճանապարհային երթևեկության կանոններով սահմանված լուսացույցի և կարգավորողի ազդանշանները,</p> <p>3) ճիշտ է ներկայացնում վթարային ազդանշանների կիրառման դեպքերը,</p> <p>4) ճիշտ է ներկայացնում հատուկ ազդանշանի կիրառումը,</p> <p>5) ճիշտ է ներկայացնում երթևեկությունը ավտոմայրուղիներում և բնակելի գոտիներում,</p> <p>6) ճիշտ է ներկայացնում ընդհանուր օգտագործման տրանսպորտային միջոցների երթևեկության առավելությունը, արտաքին լուսային սարքերի և ձայնային ազդանշանների կիրառումը, մեխանիկական տրանսպորտային միջոցների քարշակումը, մարդկանց և բեռների փոխադրումները:</p>
86	Ուսումնառության արդյունք 3	Ներկայացնել ճանապարհային նշանները
87.	Կատարման չափանիշներ	<p>1) ճիշտ է ներկայացնում ճանապարհային նախազգուշացնող նշանները,</p> <p>2) ճիշտ է ներկայացնում առավելության նշանները,</p> <p>3) ճիշտ է ներկայացնում արգելող նշանները,</p> <p>4) ճիշտ է ներկայացնում թելադրող և հատուկ թելադրանքի նշանները,</p> <p>5) ճիշտ է ներկայացնում տեղեկատվության սպասարկման և լրացուցիչ տեղեկատվության (ցուցանակների) նշանները:</p>
88.	Ուսումնառության արդյունք 4	Ներկայացնել ճանապարհային գծանշանները և տրանսպորտային միջոցի ճանաչման նշանները
89.	Կատարման չափանիշներ	<p>1) ճիշտ է ներկայացնում ճանապարհային հորիզոնական գծանշումները և դրանց կիրառումը,</p> <p>2) ճիշտ է ներկայացնում ճանապարհային ուղղաձիգ գծանշումները և դրանց կիրառումը,</p> <p>3) ճիշտ է ներկայացնում «Ավտոգնացք», «Երկարաչափ տրանսպորտային միջոց» և ճանաչման այլ նշանները, դրանց ներկայացվող պահանջները,</p> <p>4) ճիշտ է ներկայացնում «Արագության սահմանափակում», «Դանդաղընթաց տրանսպորտային միջոց», «Մեծ եզրաչափերով</p>

		բեռ», «Վտանգավոր բեռ» և այլ նշանները, դրանց ներկայացվող պահանջները, 5) ճիշտ է ներկայացնում «Երեխաների փոխադրում», «Խուլ վարորդ», «Ուսումնական տրանսպորտային միջոց», «Վթարային Կանգառ», «Բժիշկ», «Հաշմանդամ» և այլ նշանները, դրանց ներկայացվող պահանջները:
90.	Ուսումնառության արդյունք 5	Ներկայացնել ճանապարհային երթևեկության կանոնների խախտումներից բխող վարչական իրավախախտումները և դրանցից բխող սանկցիաները
91.	Կատարման չափանիշներ	1) ճիշտ է ներկայացնում ՀՀ-ում գործող ճանապարհային երթևեկության կանոնների իրավախախտումների հողվածի դիսպոզիցիան, 2) ճիշտ է ներկայացնում ճանապարհային երթևեկության կանոնների խախտման հետ կապված վարչական տույժերի միջոցառումները և վարչական իրավախաղտումների տուգանքաչափերը: 3) ճիշտ է ներկայացնում ավտոմեքենայի շահագործումն արգելող անսարքություններն ու պայմանները:
8. ՄՈԴՈՒԼԻ ԱՆՎԱՆՈՒՄԸ «ՓԱԿԱՆԱԳՈՐԾԱԿԱՆ ԱՇԽԱՏԱՆՔՆԵՐ»		
92.	Մոդուլի դասիչը	ՃՇՄՏՓ –3-14-008
93.	Մոդուլի նպատակը	Այս մոդուլի նպատակն է սովորողի մոտ ձևավորել ճանապարհաշինարարական մեքենաների և տրակտորների սարքավորումների, ագրեգատների, մեխանիզմների ոչ բարդ հանգույցների, միացությունների (պարուրակային, երիթային և բազմաերիթային միացություններ), ինչպես նաև տիպային մեքենամասերի (ատամնանիվներ, փոկանիվներ, աստղանիվներ, լիսեռներ և այլն) նորոգման կարողություններ:
94.	Մոդուլի տևողությունը	72 ժամ
95.	Մուտքային պահանջները	Այս մոդուլը ուսումնասիրելուց առաջ անհրաժեշտ է ուսումնասիրել ԱՀ-ԱԱՕ-3-14-001 «Անվտանգություն և առաջին օգնություն», ՃՇՄՏՓ– 3-14-002 «Թույլտվածքներ և նստեցվածքներ, չափիչ գործիքներ և չափումների տեխնիկան», ՃՇՄՏՓ– 3-14-003 «Նյութագիտության հիմունքներ» մոդուլները:

96.	Մոդուլի գնահատման կարգը	Մոդուլի ընդունելի կատարողականը յուրաքանչյուր արդյունքի համար նախատեսված կատարման չափանիշների բավարարման կարգակի ապահովումն է:
97.	Ուսումնառության արդյունք 1	Կազմակերպել աշխատատեղը, ծանոթանալ գործիքներին, հարմարանքներին և սարքավորումներին, տեխնոլոգիական գործընթացների իրականացման կարգին
98.	Կատարման չափանիշներ	<ol style="list-style-type: none"> 1) Ճիշտ է նախապատրաստում աշխատատեղը, 2) Ճիշտ է ներկայացնում գործիքների, հարմարանքների և սարքավորումների նշանակությունը, 3) Ճիշտ է ներկայացնում տեխնոլոգիական գործընթացների իրականացման կարգը, 4) Ճիշտ է կիրառում անվտանգության տեխնիկայի կանոնները փականագործական աշխատանքների իրականացման սկզբում
99.	Ուսումնառության արդյունք 2	Կատարել մետաղի հատումը, հարթումը և ծռումը, կտրումը, խարտոցումը
100.	Կատարման չափանիշներ	<ol style="list-style-type: none"> 1) Ճիշտ է կատարում մետաղի հատում մամլակի մեջ, սալի և զնդանի վրա, 2) Ճիշտ է կատարում մետաղի մեքենայացված հատում, 3) Ճիշտ է կատարում մետաղի ուղղում, հարթում և ծռում, 4) Ճիշտ է կատարում մետաղի կտրում, 5) Ճիշտ է կատարում մետաղի շրջխարտում, 6) Ճիշտ է կիրառում անվտանգության տեխնիկայի կանոնները աշխատանքների իրականացման ընթացքում:
101.	Ուսումնառության արդյունք 3	Կատարել գայլիկոնում, եզրալայնում և անցքակոկում
102.	Կատարման չափանիշներ	<ol style="list-style-type: none"> 1) Ճիշտ է կատարում գայլիկոնների սրում և ենթասրում, 2) Ճիշտ է կատարում գայլիկոնում ըստ գծանշման, ինչպես նաև կոնդուկտորի և հենակի օգնությամբ, 3) Ճիշտ է կատարում ձեռքի գործիքներով գայլիկոնում, 4) Ճիշտ է կատարում գայլիկոնված անցքերի եզրալայնում, անցքալայնում և անցքակոկում, 5) Ճիշտ է կիրառում անվտանգության տեխնիկայի կանոնները աշխատանքների իրականացման ընթացքում:

103.	Ուսումնառության արդյունք 4	Կատարել պարուրակում, գամում, զոդում
104.	Կատարման չափանիշներ	<p>1) ճիշտ է բացատրում թուջե և պողպատե մեքենամասերի մաշված պարուրակների վերականգնման աշխատանքների հաջորդականությունը,</p> <p>2) ճիշտ է օգտվում պարուրակների մշակման ժամանակ օգտագործվող գործիքներից, հարմարանքներից և սարքավորումներից</p> <p>3) ճիշտ է վերականգնում լիսեռների և առանցքների արտաքին պարուրակներ,</p> <p>4) ճիշտ է վերականգնում անցքերի ներքին պարուրակներ,</p> <p>5) ճիշտ է կատարում տարբեր մեքենամասերի գամում,</p> <p>6) ճիշտ է կատարում տարբեր մեքենամասերի զոդում,</p> <p>7) ճիշտ է կիրառում անվտանգության տեխնիկայի կանոնները աշխատանքների իրականացման ընթացքում:</p>
105.	Ուսումնառության արդյունք 5	Կատարել ներխարտոցում և հարմարակցում, քերանում, կիպահղկում
106.	Կատարման չափանիշներ	<p>1) ճիշտ է ներկայացնում ներխարտոցման և հարմարակցման, ինչպես նաև քերանման և կիպահղկման նշանակությունը, դրանց իրականացման ժամանակա կիրառվող փականագործական գործիքները,</p> <p>2) ճիշտ է կատարում անցքերի ներխարտոցում,</p> <p>3) ճիշտ է կատարում մեքենամասերի հարմարադրում և հարմարակցում,</p> <p>4) ճիշտ է կատարում շինվածքի մակերևույթների քերանում,</p> <p>5) ճիշտ է կատարում կիպահղկման աշխատանքներ,</p> <p>6) ճիշտ է կիրառում անվտանգության տեխնիկայի կանոնները աշխատանքների իրականացման ընթացքում:</p>
107.	Ուսումնառության արդյունք 6	Կատարել երիթային և բազմաերիթային միացությունների նորոգում
108.	Կատարման չափանիշներ	<p>1) ճիշտ է բացատրում բազմաերիթային և երիթային միացությունների վերականգնման եղանակներն ու աշխատանքների հաջորդականությունը,</p> <p>2) ճիշտ է կատարում մաշված բազմաերիթային միացության նորոգման և վերականգնման աշխատանքներ,</p>

		<p>3) Ճիշտ է կատարում մաշված երիթային միացության նորոգման և վերականգնման աշխատանքներ,</p> <p>4) Ճիշտ է կիրառում անվտանգության տեխնիկայի կանոնները աշխատանքների իրականացման ընթացքում:</p>
9. ՄՈԴՈՒԼԻ ԱՆՎԱՆՈՒՄԸ «ՆԵՐՔԻՆ ԱՅՐՄԱՆ ՉԱՐԺԻՉԻ ՏԵԽՆԻԿԱԿԱՆ ԱՐԱՏՈՐՈՇՈՒՄ, ՍՊԱՍԱՐԿՈՒՄ ԵՎ ՆՈՐՈԳՈՒՄ»		
109.	Մոդուլի դասիչը	ՃՇՄՏՓ -3-14-009
110.	Մոդուլի նպատակը	Այս մոդուլի նպատակն է սովորողի մոտ ձևավորել ճանապարհաշինարարական մեքենաների և տրակտորների ներքին այրման շարժիչների հիմնական մեխանիզմների և համակարգերի տեխնիկական արատորոշման, սպասարկման ու նորոգման աշխատանքների կատարման կարողություններ:
111.	Մոդուլի տևողությունը	64 ժամ
112.	Մուտքային պահանջները	Այս մոդուլը ուսումնասիրելուց առաջ անհրաժեշտ է ուսումնասիրել ՃՇՄՏՓ-3-14-006 «Ներքին այրման շարժիչի ընդհանուր կառուցվածք», ՃՇՄՏՓ-3-14-008 «Փականագործական աշխատանքներ» մոդուլները:
113.	Մոդուլի գնահատման կարգը	Մոդուլի ընդունելի կատարողականը յուրաքանչյուր արդյունքի համար նախատեսված կատարման չափանիշների բավարար մակարդակի ապահովումն է:
114.	Ուսումնառության արդյունք 1	Ներկայացնել ներքին այրման շարժիչի (ՆԱՇ) տեխնիկական արատորոշման և սպասարկման նշանակությունը, հնարավոր անսարքությունների առաջացման պատճառները
	Կատարման չափանիշներ	<p>1) Ճիշտ է ներկայացնում ներքին այրման շարժիչի տեխնիկական արատորոշման նշանակությունը:</p> <p>2) Ճիշտ է ներկայացնում ներքին այրման շարժիչի տեխնիկական սպասարկման նշանակությունը, տեսակները և պարբերականությունները:</p> <p>3) Ճիշտ է ներկայացնում ներքին այրման շարժիչի աշխատանքի ժամանակ հնարավոր անսարքությունները և դրանց առաջացման պատճառները:</p>

115	Ուսումնառության արդյունք 2	Կատարել շարժիչի հիմնական մեխանիզմների տեխնիկական արատորոշման, սպասարկման և նորոգման աշխատանքները
116.	Կատարման չափանիշներ	<ol style="list-style-type: none"> 1) ճիշտ է ներկայացնում շարժիչի շուռտվիկ-շարժաթևային մեխանիզմի արատորոշման գործընթացները, 2) ճիշտ է ներկայացնում շուռտվիկ-շարժաթևային մեխանիզմի հնարավոր անսարքությունները, 3) ճիշտ է կատարում շուռտվիկ-շարժաթևային մեխանիզմի տեխնիկական սպասարկման և հնարավոր անսարքությունների վերացման աշխատանքները, 4) ճիշտ է կատարում շուռտվիկ-շարժաթևային մեխանիզմի ընթացիկ նորոգման աշխատանքները, 5) ճիշտ է ներկայացնում գազաբաշխիչ մեխանիզմի արատորոշման գործընթացները, 6) ճիշտ է ներկայացնում գազաբաշխիչ մեխանիզմի հնարավոր անսարքությունները, 7) ճիշտ է կատարում գազաբաշխիչ մեխանիզմի տեխնիկական սպասարկման և հնարավոր անսարքությունների վերացման աշխատանքները, 8) ճիշտ է կատարում գազաբաշխիչ մեխանիզմի ընթացիկ նորոգման աշխատանքները, 9) ճիշտ է ներկայացնում շարժիչի տեխնիկական սպասարկման և ընթացիկ նորոգման աշխատանքներին առնչվող փաստաթղթերը:
117.	Ուսումնառության արդյունք 3	Կատարել շարժիչի հովացման և յուղման համակարգերի տեխնիկական արատորոշման, սպասարկման և նորոգման աշխատանքները
118.	Կատարման չափանիշներ	<ol style="list-style-type: none"> 1) ճիշտ է ներկայացնում շարժիչի հովացման համակարգի արատորոշման գործընթացները, 2) ճիշտ է ներկայացնում շարժիչի հովացման համակարգի հնարավոր անսարքությունները, 3) ճիշտ է կատարում հովացման համակարգի տեխնիկական սպասարկման և հնարավոր անսարքությունների վերացման աշխատանքները, 4) ճիշտ է կատարում հովացման համակարգի ընթացիկ նորոգման աշխատանքները, 5) ճիշտ է ներկայացնում շարժիչի յուղման համակարգի արատորոշման գործընթացները, 6) ճիշտ է ներկայացնում շարժիչի յուղման համակարգի հնարավոր անսարքությունները, 7) ճիշտ է կատարում յուղման համակարգի տեխնիկական սպասարկման և հնարավոր անսարքությունների վերացման

		<p>աշխատանքները,</p> <p>8) ճիշտ է կատարում շարժիչի յուղման համակարգի ընթացիկ նորոգման աշխատանքները,</p> <p>9) ճիշտ է ներկայացնում շարժիչի հովացման և յուղման համակարգերի տեխնիկական սպասարկման և ընթացիկ նորոգման աշխատանքներին առնչվող փաստաթղթերը:</p>
119.	Ուսումնառության արդյունք 4	Կատարել շարժիչի սնման համակարգի տեխնիկական սպասարկման և ընթացիկ նորոգման աշխատանքները
120.	Կատարման չափանիշներ	<p>1) Ճիշտ է ներկայացնում շարժիչի սնման համակարգի արատորոշման գործընթացները,</p> <p>2) ճիշտ է ներկայացնում կարբյուրատորային շարժիչի սնման համակարգի հնարավոր անսարքությունները,</p> <p>3) ճիշտ է կատարում կարբյուրատորային շարժիչի սնման համակարգի տեխնիկական սպասարկման և հնարավոր անսարքությունների վերացման աշխատանքները, ներկայացնում դրանց առնչվող փաստաթղթերը,</p> <p>4) ճիշտ է կատարում կարբյուրատորային շարժիչի սնման համակարգի ընթացիկ նորոգման աշխատանքները, ներկայացնում դրանց առնչվող փաստաթղթերը,</p> <p>5) ճիշտ է ներկայացնում դիզելային շարժիչի սնման համակարգի հնարավոր անսարքությունները,</p> <p>6) ճիշտ է կատարում կատարել դիզելային շարժիչի սնման համակարգի տեխնիկական սպասարկման և հնարավոր անսարքությունների վերացման աշխատանքները, ներկայացնում դրանց առնչվող փաստաթղթերը,</p> <p>7) ճիշտ է կատարում դիզելային շարժիչի սնման համակարգի ընթացիկ նորոգման աշխատանքները, ներկայացնում դրանց առնչվող փաստաթղթերը,</p> <p>8) ճիշտ է ներկայացնում բնական գազով և հեղուկ գազով աշխատող շարժիչների սնման համակարգերի հնարավոր անսարքությունները</p> <p>9) ճիշտ է կատարում բնական գազով և հեղուկ գազով աշխատող շարժիչների սնման համակարգերի տեխնիկական սպասարկման և հնարավոր անսարքությունների վերացման աշխատանքները, ներկայացնում դրանց առնչվող փաստաթղթերը,</p> <p>10) ճիշտ է կատարում ճիշտ է բնական գազով և հեղուկ գազով աշխատող շարժիչների սնման համակարգերի ընթացիկ նորոգման աշխատանքները, ներկայացնում դրանց առնչվող փաստաթղթերը:</p>

121.	Ուսումնառության արդյունք 5	Կատարել շարժիչի վառոցքի և գործարկման համակարգերի տեխնիկական արատորոշման, սպասարկման և ընթացիկ նորոգման աշխատանքները
122.	Կատարման չափանիշներ	<ol style="list-style-type: none"> 1) ճիշտ ներկայացնում շարժիչի վառոցքի համակարգի արատորոշման հիմնական գործընթացները, 2) ճիշտ է ներկայացնում կարբյուրատորային շարժիչի վառոցքի համակարգի հնարավոր անսարքությունները, 3) ճիշտ է կատարում շարժիչի վառոցքի համակարգի տեխնիկական սպասարկման և հնարավոր անսարքությունների վերացման աշխատանքները, ներկայացնում դրանց առնչվող փաստաթղթերը, 4) ճիշտ է կատարում շարժիչի վառոցքի համակարգի ընթացիկ նորոգման աշխատանքները, ներկայացնում դրանց առնչվող փաստաթղթերը, 5) ճիշտ է ներկայացնում շարժիչի գործարկման համակարգի արատորոշման հիմնական գործընթացները, 6) ճիշտ է ներկայացնում կարբյուրատորային շարժիչի վառոցքի համակարգի հնարավոր անսարքությունները, 7) ճիշտ է կատարում շարժիչի գործարկման համակարգի տեխնիկական սպասարկման և հնարավոր անսարքությունների վերացման աշխատանքները, ներկայացնում դրանց առնչվող փաստաթղթերը, 8) ճիշտ է կատարում շարժիչի գործարկման համակարգի ընթացիկ նորոգման աշխատանքները, ներկայացնում դրանց առնչվող փաստաթղթերը:

10. ՄՈԴՈՒԼԻ ԱՆՎԱՆՈՒՄԸ «ԱՎՏՈՄՈԲԻԼԻ ՎԱՐՈՒՄ»

123.	Մոդուլի դասիչը	ՃՇՄՏՓ- 3-14-010
124.	Մոդուլի նպատակը	Այս մոդուլի նպատակն է սովորողի մոտ ձևավորել ավտոմոբիլ վարելու գործնական կարողություններ և հմտություններ:
125.	Մոդուլի տևողությունը	24 ժամ
126.	Մուտքային պահանջները	Այս մոդուլը ուսումնասիրելուց առաջ անհրաժեշտ է ուսումնասիրել ՃՇՄՏՓ-5-42-007 «Ճանապարհային երթևեկության կանոններ» մոդուլը:

127.	Մոդուլի գնահատման կարգը	Մոդուլի ընդունելի կատարողականը յուրաքանչյուր արդյունքի համար նախատեսված կատարման չափանիշների բավարարման կարգակի ապահովումն է:
128.	Ուսումնառության արդյունք 1	Ներկայացնել ավտոմոբիլի խցիկում տեղակայված կառավարման օրգանների և կառավարման վահանակի վրա տեղադրված սարքերի նշանակությունը
129.	Կատարման չափանիշներ	1) ճիշտ է ներկայացնում կառավարման օրգանների նշանակությունը, 2) ճիշտ է ներկայացնում կառավարման վահանակի վրա տեղադրված սարքերի նշանակությունը:
130.	Ուսումնառության արդյունք 2	Գործարկել շարժիչը
131.	Կատարման չափանիշներ	1) ճիշտ է դիրքավորվում վարորդի տեղում, 2) ճիշտ է գործարկում շարժիչը, 3) ճիշտ է բարձրացնում և նվազեցնում շարժիչի պտուտաթվերը՝ ավտոմոբիլի կանգնած վիճակում, 4) ճիշտ է անջատում շարժիչը:
132.	Ուսումնառության արդյունք 3	Ավտոմոբիլի վարումը ուղիղ գծով, շրջադարձերով և հետընթացով
133.	Կատարման չափանիշներ	1) ճիշտ է դիրքավորվում վարորդի տեղում ելնելով երթևեկության անվտանգության, վարորդի հոգեբանաֆիզիոլոգիական պահանջներից՝ երթից առաջ, 2) ճիշտ է օգտվում կցորդիչի կառավարման և աքսելերատորի ոտնակներից, 3) ճիշտ է կատարում ավտոմեքենայի սահուն տեղաշարժ կանգնած դիրքից, 4) ճիշտ է օգտվում ավտոմեքենայի դեկային և արգելակային համակարգերի կառավարման օրգաններից, 5) ճիշտ է օգտվում լուսավորության, չափիչ ստուգիչ և ազդանշանային սարքերից, 6) ճիշտ է պոկում տեղից ավտոմոբիլը, տեղաշարժվում կարճ տարածության վրա և կանգնեցնում այն, 7) ճիշտ է կատարում ավտոմեքենայի ուղիղ, հետադարձ, աջ և ձախ շրջադարձեր նախորոք առանձնացված տեղամասում, 8) ճիշտ և սահուն իրականացնում է փոխանցումների տուփի կառավարումը:

134.	Ուսումնառության արդյունք 4	Ավտոմոբիլի վարումը ճանապարհային և շահագործական տարբեր պայմաններում
135.	Կատարման չափանիշներ	1) ճիշտ է վարում ավտոմոբիլը տարբեր ճանապարհային պայմաններում, 2) ճիշտ է վարում ավտոմոբիլը շարժման տարբեր արագությունների դեպքում: 3) ճիշտ է վարում ավտոմոբիլը տարբեր շահագործական պայմաններում:
136.	Ուսումնառության արդյունք 5	Ավտոմոբիլի մանևրային վարումը
137.	Կատարման չափանիշներ	1) ճիշտ է վարում ավտոմոբիլը առաջընթացով, հաղթահարելով տարբեր արգելքներ (սահմանափակ անցողունակությամբ տեղամաս, տարբեր դասավորությամբ արգելքներ, վերելքներ և վայրեջքներ, դարպասներ, սյուներ և այլն) 2) ճիշտ է վարում ավտոմոբիլը ետընթացով, հաղթահարելով տարբեր արգելքներ (սահմանափակ անցողունակությամբ տեղամաս, տարբեր դասավորությամբ արգելքներ, վերելքներ և վայրեջքներ, դարպասներ, սյուներ և այլն):
138.	Ուսումնառության արդյունք 6	Ավտոմոբիլի վարումը երթևեկության տարբեր ինտենսիվությամբ երթուղիներով
139.	Կատարման չափանիշներ	1) ճիշտ է վարում ավտոմոբիլը երթևեկության տարբեր գոտներ մտնելիս և դուրս գալիս, 2) ճիշտ է վարում ավտոմոբիլը տրանսպորտային հոսքում պահպանելով երթևեկության կանոնները, 3) ճիշտ է կատարում երկաթուղային գծանցի հատումը, 4) ճիշտ է անցնում տարբեր բարդության խաչմերուկներ, 5) ճիշտ է կատարում զուգահեռ շարժվող ավտոմոբիլների վազանց, 6) ճիշտ է կատարում ավտոմոբիլի շարժման ուղղության դիրքավորում և վերադիրքավորում երթուղում՝ կախված ընտրված նպատակակետից և տրանսպորտային հոսքի ծանրաբեռնվածությունից, 7) ճիշտ է կատարում նախանշված տեղերում միջանկյալ կանգառները և կանգառներից շարժումը երթի ժամանակ:
11. ՄՈԴՈՒԼԻ ԱՆՎԱՆՈՒՄԸ «ՏՐԱԿՏՈՐԻ ՏԵԽՆԻԿԱԿԱՆ ԱՐԱՏՈՐՈՇՈՒՄ, ՍՊԱՍԱՐԿՈՒՄ ԵՎ ՆՈՐՈԳՈՒՄ»		
140.	Մոդուլի դասիչը	ՃՇՄՏՓ -3- 14-011

141.	Մոդուլի նպատակը	Այս մոդուլի նպատակն է սովորողի մոտ ձևավորել տրակտորների նրանց կցանքների մեխանիզմների կառուցվածքի և աշխատանքի սկզբունքների վերաբերյալ գիտելիքներ, ինչպես ևսև դրանց տեխնիկական արատորոշման, սպասարկման, հնարավոր անսարքությունները բացահայտելու և ընթացիկ նորոգումներ կատարելու կարողություններ:
142.	Մոդուլի տևողությունը	90 ժամ
143.	Մուտքային պահանջները	Այս մոդուլը ուսումնասիրելուց առաջ անհրաժեշտ է ուսումնասիրել ՃՇՄՏՓ-3-14-008 «Փականագործական աշխատանքներ» մոդուլը:
144.	Մոդուլի գնահատման կարգը	Մոդուլի ընդունելի կատարողականը յուրաքանչյուր արդյունքի համար նախատեսված կատարման չափանիշների բավարար մակարդակի ապահովումն է:
145.	Ուսումնառության արդյունք 1	Ներկայացնել տրակտորների և կցանքների դասակարգումը, ընդհանուր կառուցվածքը, կառուցվածքային հիմնական մասերի նշանակությունը և աշխատանքի սկզբունքը
146.	Կատարման չափանիշներ	<ol style="list-style-type: none"> 1) ճիշտ է ներկայացնում տրակտորների և կցանքների դասակարգումը, տեխնիկական բնութագրերը և ներկայացվող պահանջները, 2) ճիշտ է տարբերակում տարբեր մակնիշների տրակտորները, ինքնագնաձ շասիները և կցանքները, 3) ճիշտ է ներկայացնում տրակտորի ընդհանուր կառուցվածքը, հիմնական կառուցվածքային մասերի նշանակությունը և աշխատանքը, 4) ճիշտ է ներկայացնում կցանքների ընդհանուր կառուցվածքը, հիմնական կառուցվածքային մասերի նշանակությունը և աշխատանքը:
147.	Ուսումնառության արդյունք 1	Ներկայացնել տրակտորների տեխնիկական արատորոշման, սպասարկման և ընթացիկ նորոգման գործընթացները
148.	Կատարման չափանիշներ	<ol style="list-style-type: none"> 1) ճիշտ է ներկայացնում տրակտորների տեխնիկական արատորոշման և սպասարկման նշանակությունը, գործընթացները, 2) ճիշտ է ներկայացնում տեխնիկական սպասարկման տեսակները, դրանց կատարման ժամկետները և պարբերականությունը,

		<p>3) ճիշտ է ներկայացնում տրակտորների տեխնիկական սպասարկման աշխատանքները՝ ամենօրյա, 1-ին, 2-րդ, 3-րդ և միջսեզոնային տեխնիկական սպասարկումներ և ընթացիկ նորոգման աշխատանքներ,</p> <p>4) ճիշտ է ներկայացնում տրակտորների ընթացիկ նորոգման աշխատանքները,</p> <p>5) ճիշտ է ներկայացնում տրակտորի տեխնիկական սպասարկման և ընթացիկ նորոգման աշխատանքներին առնչվող փաստաթղթերը,</p> <p>6) ճիշտ է ներկայացնում անվտանգության տեխնիկայի պահանջները տրակտորի տեխնիկական սպասարկման և ընթացիկ նորոգման աշխատանքների սկսելուց առաջ, ընթացքում և ավարտից հետո:</p>
149.	Ուսումնառության արդյունք 2	Կատարել տրակտորի շարժահաղորդակի տեխնիկական արատորոշում, սպասարկում և ընթացիկ նորոգում
150.	Կատարման չափանիշներ	<p>1) ճիշտ է ներկայացնում կցորդիչի նշանակությունը, ընդհանուր կառուցվածքը և աշխատանքը,</p> <p>2) ճիշտ է ներկայացնում կցորդիչի տեխնիկական արատորոշումը,</p> <p>3) ճիշտ է կատարում կցորդիչի ու շարժաբերի տեխնիկական սպասարկում և ընթացիկ նորոգում՝ համաձայն նորմատիվ տեխնիկական փաստաթղթերի պահանջների,</p> <p>4) ճիշտ է կատարում կցորդիչի և շարժաբերի անսարքությունների բացահայտում և վերացնում դրանք,</p> <p>5) ճիշտ է ներկայացնում փոխանցումների տուփի և բաշխիչ-բաժանիչ տուփի նշանակությունը, դասակարգումը, ընդհանուր կառուցվածքը և աշխատանքը,</p> <p>6) ճիշտ է ներկայացնում փոխանցումների տուփի և բաշխիչ-բաժանիչ տուփի տեխնիկական արատորոշումը,</p> <p>7) ճիշտ է կատարում փոխանցումների տուփի ու բաշխիչ-բաժանիչ տուփի տեխնիկական սպասարկում և ընթացիկ նորոգում՝ համաձայն նորմատիվ տեխնիկական փաստաթղթերի պահանջների,</p> <p>8) ճիշտ է կատարում փոխանցումների տուփի և բաշխիչ-բաժանիչ տուփի անսարքությունների բացահայտում, վերացնում դրանք,</p> <p>9) ճիշտ է ներկայացնում կարդանային փոխանցիչի նշանակությունը, դասակարգումը, ընդհանուր կառուցվածքը և աշխատանքը,</p> <p>10) ճիշտ է ներկայացնում կարդանային փոխանցիչի տեխնիկական արատորոշումը,</p>

		<p>11) ճիշտ է կատարում կարդանային փոխանցիչի տեխնիկական սպասարկում և ընթացիկ նորոգում՝ համաձայն նորմատիվ տեխնիկական փաստաթղթերի պահանջների,</p> <p>12) ճիշտ է կատարում կարդանային փոխանցիչի անսարքությունների բացահայտում և վերացնում դրանք,</p> <p>13) ճիշտ է ներկայացնում տրակտորի տանող կամրջակի և դրա առանձին հանգույցների (գլխավոր փոխանցում, դիֆերենցիալ, անիվային փոխանցումներ, դիֆերենցիալի և այլն) նշանակությունը, կառուցվածքը և աշխատանքը,</p> <p>14) ճիշտ է ներկայացնում տանող կամրջակի տեխնիկական արատորոշումը,</p> <p>15) ճիշտ է կատարում տանող կամրջակի և դրա առանձին հանգույցների տեխնիկական սպասարկում և ընթացիկ նորոգում՝ համաձայն նորմատիվ տեխնիկական փաստաթղթերի պահանջների,</p> <p>16) ճիշտ է կատարում տանող կամրջակի և դրա առանձին հանգույցների անսարքությունների բացահայտում, վերացնում դրանք,</p> <p>17) ճիշտ է ներկայացնում շարժահաղորդակի տեխնիկական սպասարկման և ընթացիկ նորոգման աշխատանքներին առնչվող փաստաթղթերը:</p>
151.	Ուսումնառության արդյունք 3	Կատարել տրակտորի ընթացքային մասի տեխնիկական արատորոշում, սպասարկում և ընթացիկ նորոգում
152.	Կատարման չափանիշներ	<p>1) ճիշտ է ներկայացնում տրակտորի ընթացքային մասի և առանձին հանգույցների (կմախք, կախոց, անիվներ և այլն) նշանակությունը, կառուցվածքը և աշխատանքը,</p> <p>2) ճիշտ է ներկայացնում տրակտորի ընթացքային մասի տեխնիկական արատորոշումը,</p> <p>3) ճիշտ է կատարում տրակտորի ընթացքային մասի տեխնիկական սպասարկում և ընթացիկ նորոգում՝ համաձայն նորմատիվ տեխնիկական փաստաթղթերի պահանջների,</p> <p>4) ճիշտ է կատարում տրակտորի ընթացքային մասի անսարքությունների բացահայտում և վերացնում դրանք,</p> <p>5) ճիշտ է ներկայացնում տրակտորի ընթացքային մասի տեխնիկական սպասարկման և ընթացիկ նորոգման աշխատանքներին առնչվող փաստաթղթերը:</p>
153.	Ուսումնառության արդյունք 4	Կատարել տրակտորի ղեկային կառավարման տեխնիկական արատորոշում, սպասարկում և ընթացիկ նորոգում

154.	Կատարման չափանիշներ	<ol style="list-style-type: none"> 1) ճիշտ է ներկայացնում տրակտորի ղեկային կառավարման նշանակությունը, հիմնական տեսակները, կառուցվածքը, դրանց աշխատանքի առանձնահատկությունները, ներկայացվող պահանջները, 2) ճիշտ է ներկայացնում տրակտորի ղեկային կառավարման տեխնիկական արատորոշումը, 3) ճիշտ է կատարում տրակտորի ղեկային կառավարման տեխնիկական սպասարկում և ընթացիկ նորոգում՝ համաձայն նորմատիվ տեխնիկական փաստաթղթերի պահանջների, 4) ճիշտ է կատարում տրակտորի ղեկային կառավարման հնարավոր անսարքությունների բացահայտում և վերացնում դրանք, 5) ճիշտ է ներկայացնում տրակտորի ղեկային կառավարման տեխնիկական սպասարկման և ընթացիկ նորոգման աշխատանքներին առնչվող փաստաթղթերը:
155.	Ուսումնառության արդյունք 5	Կատարել տրակտորի և կցանքի արգելակային համակարգերի տեխնիկական արատորոշում, սպասարկում և ընթացիկ նորոգում
156.	Կատարման չափանիշներ	<ol style="list-style-type: none"> 1) ճիշտ է ներկայացնում տրակտորի և կցանքի արգելակային համակարգի նշանակությունը, տեսակները, ընդհանուր կառուցվածքը, աշխատանքի առանձնահատկությունները, ներկայացվող պահանջները, 2) ճիշտ է ներկայացնում տրակտորի և կցանքի արգելակային մեխանիզմի նշանակությունը, տեսակները, ընդհանուր կառուցվածքը, աշխատանքի առանձնահատկությունները, ներկայացվող պահանջները, 3) ճիշտ է ներկայացնում տրակտորի և կցանքի արգելակային շարժաբերի նշանակությունը, տեսակները, ընդհանուր կառուցվածքը, աշխատանքի առանձնահատկությունները, ներկայացվող պահանջները, 4) ճիշտ է ներկայացնում տրակտորի և կցանքի արգելակային համակարգի տեխնիկական արատորոշումը, 5) ճիշտ է կատարում տրակտորի և կցանքի արգելակային մեխանիզմների տեխնիկական սպասարկում և ընթացիկ նորոգում՝ համաձայն նորմատիվ տեխնիկական փաստաթղթերի պահանջների, 6) ճիշտ է կատարում տրակտորի և կցանքի արգելակային մեխանիզմների հնարավոր անսարքությունների բացահայտում և վերացնում դրանք, 7) ճիշտ է կատարում տրակտորի և կցանքի արգելակային շարժաբերի տեխնիկական սպասարկում և ընթացիկ նորոգում՝

		<p>համաձայն նորմատիվ տեխնիկական փաստաթղթերի պահանջների,</p> <p>8) ճիշտ է կատարում տրակտորի և կցանքի արգելակային շարժաբերի հնարավոր անսարքությունների բացահայտում և վերացնում դրանք,</p> <p>9) ճիշտ է ներկայացնում տրակտորի տրակտորի և կցանքի արգելակային մեխանիզմների և շարժաբերի տեխնիկական սպասարկման և ընթացիկ նորոգման աշխատանքներին առնչվող փաստաթղթերը:</p>
157.	Ուսումնառության արդյունք 6	Կատարել տրակտորի հիդրավլիկական համակարգի տեխնիկական արատորոշում, սպասարկում սպասարկում և ընթացիկ նորոգում
158.	Կատարման չափանիշներ	<p>1) ճիշտ է ներկայացնում տրակտորի հիդրավլիկական համակարգի նշանակությունը, ընդհանուր կառուցվածքը, և աշխատանքի սկզբունքը, ներկայացվող պահանջները,</p> <p>2) ճիշտ է ներկայացնում տրակտորի հիդրավլիկական համակարգի տեխնիկական արատորոշումը,</p> <p>3) ճիշտ է կատարում տրակտորի հիդրավլիկական համակարգի տեխնիկական սպասարկում և ընթացիկ նորոգում՝ համաձայն նորմատիվ տեխնիկական փաստաթղթերի պահանջների,</p> <p>4) ճիշտ է կատարում տրակտորի հիդրավլիկական համակարգի և առանձին հանգույցների հնարավոր անսարքությունների բացահայտում և վերացնում դրանք,</p> <p>5) ճիշտ է ներկայացնում տրակտորի տրակտորի հիդրավլիկական համակարգի տեխնիկական սպասարկման և ընթացիկ նորոգման աշխատանքներին առնչվող փաստաթղթերը:</p>
12. ՄՈԴՈՒԼԻ ԱՆՎԱՆՈՒՄԸ «ՇԻՆԱՐԱՐԱԿԱՆ ՄԵՔԵՆԱՆԵՐԻ ՏԵԽՆԻԿԱԿԱՆ ԱՐԱՏՈՐՈՇՈՒՄ, ՍՊԱՍԱՐԿՈՒՄ ԵՎ ՆՈՐՈԳՈՒՄ»		
159.	Մոդուլի դասիչը	ՃՇՄՏՓ –3-14-012
160.	Մոդուլի նպատակը	Մոդուլի նպատակն է սովորողի մոտ ձևավորել շինարարական մեքենաների և դրանց առանձին հանգույցների, մեխանիզմների, ագրեգատների և սարքավորումների կառուցվածքի, աշխատանքի սկզբունքների վերաբերյալ գիտելիքներ, ինչպես նաև դրանց տեխնիկական սպասարկում և նորոգում կատարելու կարողություններ և հմտություններ:

161.	Մոդուլի տևողությունը	90 ժամ
	Մուտքային պահանջները	Այս մոդուլն ուսումնասիրելուց առաջ սովորողը պետք է ուսումնասիրած լինի ՃՇՄՏՓ-3-14-008 «Փականագործական աշխատանքներ» մոդուլը:
162.	Մոդուլի գնահատման կարգը	Մոդուլի ընդունելի կատարողականը յուրաքանչյուր արդյունքի համար սահմանված կատարման չափանիշների բավարար մակարդակի ապահովումն է:
163.	Ուսումնառության արդյունք 1	Ներկայացնել շինարարական մեքենաները, դրանց դասակարգումը, ներկայացվող պահանջները, տեխնիկական արատորոշման և սպասարկման նշանակությունը, անվտանգության տեխնիկայի պահանջները
164.	Կատարման չափանիշներ	<ol style="list-style-type: none"> 1) ճիշտ է ներկայացնում շինարարական մեքենաների նշանակությունը և դասակարգումը, 2) ճիշտ է ներկայացնում շինարարական մեքենաների տեխնիկական բնութագրերը, 3) ճիշտ է ներկայացնում շինարարական մեքենաներին ներկայացվող պահանջները, 4) ճիշտ է ներկայացնում շինարարական մեքենաների տեխնիկական արատորոշման և սպասարկման նշանակությունը, դրանց տեսակները, կատարման պարբերականությունը, 5) ճիշտ է ներկայացնում անվտանգության տեխնիկայի պահանջները շինարարական մեքենաների տեխնիկական սպասարկման և ընթացիկ նորոգման աշխատանքների սկսելուց առաջ, ընթացքում և ավարտից հետո:
165.	Ուսումնառության արդյունք 2	Կատարել նախապատրաստական աշխատանքների մեքենաների տեխնիկական արատորոշում, սպասարկում և նորոգում
166.	Կատարման չափանիշներ	<ol style="list-style-type: none"> 1) ճիշտ է ներկայացնում նախապատրաստական աշխատանքների մեքենաների դասակարգումը, ընդհանուր կառուցվածքը, աշխատանքի սկզբունքները, 2) ճիշտ է ներկայացնում նախապատրաստական աշխատանքների մեքենաների լրացուցիչ սարքավորումների կառուցվածքը, աշխատանքի սկզբունքները, 3) ճիշտ է ներկայացնում նախապատրաստական աշխատանքների մեքենաների և դրանց լրացուցիչ սարքավորումների ճիշտ է ներկայացնում տեխնիկական արատորոշումը,

		<p>4) ճիշտ է կատարում նախապատրաստական աշխատանքների մեքենաների և դրանց լրացուցիչ սարքավորումների տեխնիկական սպասարկում և ընթացիկ նորոգում՝ համաձայն նորմատիվ տեխնիկական փաստաթղթերի պահանջների,</p> <p>5) ճիշտ է կատարում նախապատրաստական աշխատանքների մեքենաների և դրանց լրացուցիչ սարքավորումների հնարավոր անսարքությունների բացահայտում և վերացնում դրանք,</p> <p>6) ճիշտ է ներկայացնում նախապատրաստական աշխատանքների մեքենաների և դրանց լրացուցիչ սարքավորումների տեխնիկական սպասարկման և ընթացիկ նորոգման աշխատանքներին առնչվող փաստաթղթերը:</p>
167.	Ուսումնառության արդյունք 3	Կատարել գլոբնների տեխնիկական արատորոշում, սպասարկում և նորոգում
168.	Կատարման չափանիշներ	<p>1) ճիշտ է ներկայացնում գլոբնների դասակարգումը, ընդհանուր կառուցվածքը, աշխատանքի սկզբունքը և առանձնահատկություններ,</p> <p>2) ճիշտ է ներկայացնում գլոբնների տեխնիկական արատորոշումը,</p> <p>3) ճիշտ է կատարում գլոբնների տեխնիկական սպասարկում և ընթացիկ նորոգում՝ համաձայն նորմատիվ տեխնիկական փաստաթղթերի պահանջների,</p> <p>4) ճիշտ է կատարում գլոբնների հնարավոր անսարքությունների բացահայտում և վերացնում դրանք,</p> <p>5) ճիշտ է ներկայացնում գլոբնների տեխնիկական սպասարկման և ընթացիկ նորոգման աշխատանքներին առնչվող փաստաթղթերը:</p>
169.	Ուսումնառության արդյունք 4	Կատարել փոխակրիչների տեխնիկական արատորոշում, սպասարկում և նորոգում
170.	Կատարման չափանիշներ	<p>1) ճիշտ է ներկայացնում փոխակրիչների դասակարգումը, ընդհանուր կառուցվածքը, աշխատանքի սկզբունքը և առանձնահատկություններ,</p> <p>2) ճիշտ է ներկայացնում փոխակրիչների տեխնիկական արատորոշումը,</p> <p>3) ճիշտ է կատարում փոխակրիչների տեխնիկական սպասարկում և ընթացիկ նորոգում՝ համաձայն նորմատիվ տեխնիկական փաստաթղթերի պահանջների,</p> <p>4) ճիշտ է կատարում փոխակրիչների հնարավոր անսարքությունների բացահայտում և վերացնում դրանք,</p> <p>5) ճիշտ է ներկայացնում փոխակրիչների տեխնիկական սպասարկման և ընթացիկ նորոգման աշխատանքներին առնչվող</p>

		փաստաթղթերը:
171.	Ուսումնառության արդյունք 5	Կատարել վերամբարձ-տրանսպորտային մեքենաների տեխնիկական արատորոշում, սպասարկում և նորոգում
172.	Կատարման չափանիշներ	<ol style="list-style-type: none"> 1) ճիշտ է ներկայացնում վերամբարձ-տրանսպորտային մեքենաների դասակարգումը, ընդհանուր կառուցվածքը, աշխատանքի սկզբունքը և առանձնահատկություններ, 2) ճիշտ է ներկայացնում վերամբարձ-տրանսպորտային մեքենաների տեխնիկական արատորոշումը, 3) ճիշտ է կատարում վերամբարձ-տրանսպորտային մեքենաների տեխնիկական սպասարկում և ընթացիկ նորոգում՝ համաձայն նորմատիվ տեխնիկական փաստաթղթերի պահանջների, 4) ճիշտ է կատարում վերամբարձ-տրանսպորտային մեքենաների հնարավոր անսարքությունների բացահայտում և վերացնում դրանք, 5) ճիշտ է ներկայացնում վերամբարձ-տրանսպորտային մեքենաների տեխնիկական սպասարկման և ընթացիկ նորոգման աշխատանքներին առնչվող փաստաթղթերը:
173.	Ուսումնառության արդյունք 6	Կատարել բեռնման-բեռնաթափման մեքենաների տեխնիկական արատորոշում, սպասարկում և նորոգում
174.	Կատարման չափանիշներ	<ol style="list-style-type: none"> 1) ճիշտ է ներկայացնում բեռնման-բեռնաթափման մեքենաների դասակարգումը, 2) ճիշտ է ներկայացնում բեռնման-բեռնաթափման մեքենաների ընդհանուր կառուցվածքը, աշխատանքի սկզբունքը և առանձնահատկություններ, 3) ճիշտ է ներկայացնում բեռնման-բեռնաթափման մեքենաների տեխնիկական արատորոշումը, 4) ճիշտ է կատարում բեռնման-բեռնաթափման մեքենաների տեխնիկական սպասարկում և ընթացիկ նորոգում՝ համաձայն նորմատիվ տեխնիկական փաստաթղթերի պահանջների, 5) ճիշտ է կատարում բեռնման-բեռնաթափման մեքենաների հնարավոր անսարքությունների բացահայտում և վերացնում դրանք, 6) ճիշտ է ներկայացնում բեռնման-բեռնաթափման մեքենաների տեխնիկական սպասարկման և ընթացիկ նորոգման աշխատանքներին առնչվող փաստաթղթերը:

175.	Ուսումնառության արդյունք 7	Կատարել ջարդման-տեսակավորման մեքենաների տեխնիկական արատորոշում, սպասարկում և նորոգում
176.	Կատարման չափանիշներ	<ol style="list-style-type: none"> 1) ճիշտ է ներկայացնում ջարդման-տեսակավորման մեքենաների նշանակությունը, դասակարգումը, 2) ճիշտ է ներկայացնում ջարդման-տեսակավորման մեքենաների ընդհանուր կառուցվածքը, աշխատանքի սկզբունքը և առանձնահատկություններ, 3) ճիշտ է ներկայացնում ջարդման-տեսակավորման մեքենաների բեռնման-բեռնաթափման մեքենաների տեխնիկական արատորոշումը, 4) ճիշտ է կատարում ջարդման-տեսակավորման մեքենաների տեխնիկական սպասարկում և ընթացիկ նորոգում՝ համաձայն նորմատիվ տեխնիկական փաստաթղթերի պահանջների, 5) ճիշտ է կատարում ջարդման-տեսակավորման մեքենաների հնարավոր անսարքությունների բացահայտում և վերացնում դրանք, 6) ճիշտ է ներկայացնում ջարդման-տեսակավորման մեքենաների տեխնիկական սպասարկման և ընթացիկ նորոգման աշխատանքներին առնչվող փաստաթղթերը:
177.	Ուսումնառության արդյունք 8	Կատարել խառնիչ մեքենաների տեխնիկական արատորոշում, սպասարկում և նորոգում
178.	Կատարման չափանիշներ	<ol style="list-style-type: none"> 1) ճիշտ է ներկայացնում խառնիչ մեքենաների դասակարգումը, ընդհանուր կառուցվածքը, աշխատանքի սկզբունքը և առանձնահատկություններ, 2) ճիշտ է ներկայացնում խառնիչ մեքենաների տեխնիկական արատորոշումը, 3) ճիշտ է կատարում խառնիչ մեքենաների տեխնիկական սպասարկում և ընթացիկ նորոգում՝ համաձայն նորմատիվ տեխնիկական փաստաթղթերի պահանջների, 4) ճիշտ է կատարում խառնիչ մեքենաների հնարավոր անսարքությունների բացահայտում և վերացնում դրանք, 5) ճիշտ է ներկայացնում խառնիչ մեքենաների տեխնիկական սպասարկման և ընթացիկ նորոգման աշխատանքներին առնչվող փաստաթղթերը:

13. ՄՈՂՈՒԼԻ ԱՆՎԱՆՈՒՄԸ «ՃԱՆԱՊԱՐՀԱՅԻՆ ՄԵՔԵՆԱՆԵՐԻ ՏԵԽՆԻԿԱԿԱՆ ԱՐԱՏՈՐՈՇՈՒՄ, ՍՊԱՍԱՐԿՈՒՄ ԵՎ ՆՈՐՈԳՈՒՄ»

179.	Մոդուլի դասիչը	ՃՇՄՏՓ-3-14-013
180.	Մոդուլի նպատակը	Մոդուլի նպատակն է սովորողի մոտ ձևավորել ճանապարհային մեքենաների ընդհանուր կառուցվածքի, առանձին ագրեգատների, հանգույցների, մեխանիզմների և սարքավորումների աշխատանքի սկզբունքների վերաբերյալ գիտելիքներ, ինչպես նաև դրանց տեխնիկական արատորոշման, սպասարկում և նորոգում կատարելու կարողություններ:
181.	Մոդուլի տևողությունը	72 ժամ
182.	Մուտքային պահանջները	Այս մոդուլն ուսումնասիրելուց առաջ սովորողը պետք է ուսումնասիրած լինի ՃՇՄՏՓ-3-14-008 «Փականագործական աշխատանքներ» մոդուլը:
183.	Մոդուլի գնահատման կարգը	Մոդուլի ընդունելի կատարողականը յուրաքանչյուր արդյունքի համար սահմանված կատարման չափանիշների բավարար մակարդակի ապահովումն է:
184.	Ուսումնառության արդյունք 1	Ներկայացնել ճանապարհային մեքենաները, տեխնիկական արատորոշման և սպասարկման նշանակությունը
185.	Կատարման չափանիշներ	<ol style="list-style-type: none"> 1) ճիշտ է ներկայացնում ճանապարհային մեքենաների նշանակությունը և դասակարգումը, 2) ճիշտ է ներկայացնում բետոնի փոման մեքենաները, ասֆալտի փոման մեքենաները, բուլդոզերները, գրեյդերները, սկրեպերները, 3) ճիշտ է ներկայացնում ճանապարհային մեքենաների տեխնիկական բնութագրերը և ներկայացվող պահանջները: 4) ճիշտ է ներկայացնում ճանապարհային մեքենաների տեխնիկական արատորոշման և սպասարկման նշանակությունը, տեսակները, պարբերականությունը:
186.	Ուսումնառության արդյունք 2	Կատարել բետոնի փոման մեքենաների տեխնիկական արատորոշում, սպասարկում և նորոգում
187.	Կատարման չափանիշներ	<ol style="list-style-type: none"> 1) ճիշտ է ներկայացնում բետոնի փոման մեքենաների դասակարգումը, ընդհանուր կառուցվածքը, աշխատանքի սկզբունքները և առանձնահատկությունը, 2) ճիշտ է ներկայացնում բետոնի փոման մեքենաների տեխնիկական արատորոշումը,

		<p>3) ճիշտ է կատարում բետոնի փոման մեքենաների տեխնիկական սպասարկում և ընթացիկ նորոգում՝ համաձայն նորմատիվ տեխնիկական փաստաթղթերի պահանջների,</p> <p>4) ճիշտ է կատարում բետոնի փոման մեքենաների հնարավոր անսարքությունների բացահայտում և վերացնում դրանք,</p> <p>5) ճիշտ է ներկայացնում բետոնի փոման մեքենաների տեխնիկական սպասարկման և ընթացիկ նորոգման աշխատանքներին առնչվող փաստաթղթերը:</p>
188.	Ուսումնառության արդյունք 3	Կատարել բուլդոզերների տեխնիկական արատորոշում, սպասարկում և նորոգում
189.	Կատարման չափանիշներ	<p>1) ճիշտ է ներկայացնում բուլդոզերների դասակարգումը, ընդհանուր կառուցվածքը, առանձնահատկությունները և աշխատանքը,</p> <p>2) ճիշտ է ներկայացնում բուլդոզերների տեխնիկական արատորոշումը,</p> <p>3) ճիշտ է կատարում բուլդոզերների տեխնիկական սպասարկում և ընթացիկ նորոգում՝ համաձայն նորմատիվ տեխնիկական փաստաթղթերի պահանջների,</p> <p>4) ճիշտ է կատարում բուլդոզերների հնարավոր անսարքությունների բացահայտում և վերացնում դրանք,</p> <p>5) ճիշտ է ներկայացնում բուլդոզերների տեխնիկական սպասարկման և ընթացիկ նորոգման աշխատանքներին առնչվող փաստաթղթերը:</p>
190.	Ուսումնառության արդյունք 4	Կատարել ասֆալտի փոման մեքենաների տեխնիկական արատորոշում, սպասարկում և նորոգում
191.	Կատարման չափանիշներ	<p>1) ճիշտ է ներկայացնում ասֆալտի փոման մեքենաների դասակարգումը, ընդհանուր կառուցվածքը, առանձնահատկությունները և աշխատանքը,</p> <p>2) ճիշտ է ներկայացնում ասֆալտի փոման մեքենաների տեխնիկական արատորոշումը,</p> <p>3) ճիշտ է կատարում ասֆալտի փոման մեքենաների տեխնիկական սպասարկում և ընթացիկ նորոգում՝ համաձայն նորմատիվ տեխնիկական փաստաթղթերի պահանջների,</p> <p>4) ճիշտ է կատարում ասֆալտի փոման մեքենաների հնարավոր անսարքությունների բացահայտում և վերացնում դրանք,</p> <p>5) ճիշտ է ներկայացնում ասֆալտի փոման մեքենաների տեխնիկական սպասարկման և ընթացիկ նորոգման աշխատանքներին առնչվող փաստաթղթերը:</p>

192.	Ուսումնառության արդյունք 5	Կատարել գրեյդերի տեխնիկական արատորոշում, սպասարկում և նորոգում
193.	Կատարման չափանիշներ	<ol style="list-style-type: none"> 1) ճիշտ է ներկայացնում գրեյդերի դասակարգումը, ընդհանուր կառուցվածքը, առանձնահատկությունները և աշխատանքը, 2) ճիշտ է ներկայացնում գրեյդերների և դրանց լրացուցիչ սարքավորումների տեխնիկական արատորոշումը, 3) ճիշտ է կատարում գրեյդերների և դրանց լրացուցիչ սարքավորումների տեխնիկական սպասարկում և ընթացիկ նորոգում՝ համաձայն նորմատիվ տեխնիկական փաստաթղթերի պահանջների, 4) ճիշտ է կատարում գրեյդերների և դրանց լրացուցիչ սարքավորումների հնարավոր անսարքությունների բացահայտում և վերացնում դրանք, 5) ճիշտ է ներկայացնում գրեյդերների և դրանց լրացուցիչ սարքավորումների տեխնիկական սպասարկման և ընթացիկ նորոգման աշխատանքներին առնչվող փաստաթղթերը:
194.	Ուսումնառության արդյունք 6	Կատարել սկրեպերի տեխնիկական արատորոշում, սպասարկում և նորոգում
195.	Կատարման չափանիշներ	<ol style="list-style-type: none"> 1) ճիշտ է ներկայացնում սկրեպերների դասակարգումը, ընդհանուր կառուցվածքը, առանձնահատկությունները և աշխատանքը, 2) ճիշտ է ներկայացնում սկրեպերի տեխնիկական արատորոշումը, 3) ճիշտ է կատարում սկրեպերի տեխնիկական սպասարկում և ընթացիկ նորոգում՝ համաձայն նորմատիվ տեխնիկական փաստաթղթերի պահանջների, 4) ճիշտ է կատարում սկրեպերի հնարավոր անսարքությունների բացահայտում և վերացնում դրանք, 5) ճիշտ է ներկայացնում սկրեպերի տեխնիկական սպասարկման և ընթացիկ նորոգման աշխատանքներին առնչվող փաստաթղթերը:
14. ՄՈԴՈՒԼԻ ԱՆՎԱՆՈՒՄԸ «ՀՈՂԱՅԻՆ ԱՇԽԱՏԱՆՔՆԵՐԻ ՄԵՔԵՆԱՆԵՐ ՏԵԽՆԻԿԱԿԱՆ ԱՐԱՏՈՐՈՇՈՒՄ, ՄՊԱՍԱՐԿՈՒՄ ԵՎ ՆՈՐՈԳՈՒՄ»		
196.	Մոդուլի դասիչը	ՃՇՄՏՓ-3-14-014
197.	Մոդուլի նպատակը	Այս մոդուլի նպատակն է սովորողի մոտ ձևավորել հողային աշխատանքների մեքենաների ընդհանուր կառուցվածքի, ինչպես

		Նաև դրանց առանձին հանգույցների, մեխանիզմների, ագրեգատների և սարքավորումների աշխատանքի սկզբունքների վերաբերյալ գիտելիքներ, ինչպես նաև դրանց տեխնիկական սպասարկում և նորոգում կատարելու կարողություններ:
198.	Մոդուլի տևողությունը	42 ժամ
	Մուտքային պահանջները	Այս մոդուլն ուսումնասիրելուց առաջ սովորողը պետք է ուսումնասիրած լինի ՃՇՄՏՓ-3-14-008 «Փականագործական աշխատանքներ» մոդուլը:
199.	Մոդուլի գնահատման կարգը	Մոդուլի ընդունելի կատարողականը յուրաքանչյուր արդյունքի համար սահմանված կատարման չափանիշների բավարար մակարդակի ապահովումն է:
200.	Ուսումնառության արդյունք 1	Ներկայացնել հողային աշխատանքների մեքենաները, տեխնիկական արատորոշման և սպասարկման նշանակությունը
201.	Կատարման չափանիշներ	<ol style="list-style-type: none"> 1) ճիշտ է ներկայացնում հողային աշխատանքների մեքենաների նշանակությունը և դասակարգումը, 2) ճիշտ է ներկայացնում հողափոր մեքենաները, 3) ճիշտ է ներկայացնում հորատման մեքենաները, 4) ճիշտ է ներկայացնում հողային աշխատանքների մեքենաների տեխնիկական բնութագրերը և ներկայացվող պահանջները, 5) ճիշտ է ներկայացնում հողային աշխատանքների մեքենաների տեխնիկական արատորոշման և սպասարկման նշանակությունը, տեսակները, պարբերականությունը:
202.	Ուսումնառության արդյունք 2	Կատարել հողափոր մեքենաների տեխնիկական արատորոշում, սպասարկում և նորոգում
203.	Կատարման չափանիշներ	<ol style="list-style-type: none"> 1) ճիշտ է ներկայացնում հողափոր մեքենաների տեսակները, ընդհանուր կառուցվածքը, առանձնահատկությունները և աշխատանքը, 2) ճիշտ է ներկայացնում հողափոր մեքենաների և դրանց լրացուցիչ սարքավորումների տեխնիկական արատորոշումը, 3) ճիշտ է կատարում հողափոր մեքենաների և դրանց լրացուցիչ սարքավորումների տեխնիկական սպասարկում և ընթացիկ նորոգում՝ համաձայն նորմատիվ տեխնիկական փաստաթղթերի պահանջների,

		<p>4) ճիշտ է կատարում հողափոր մեքենաների և դրանց լրացուցիչ սարքավորումների հնարավոր անսարքությունների բացահայտում և վերացնում դրանք,</p> <p>5) ճիշտ է ներկայացնում հողափոր մեքենաների և դրանց լրացուցիչ սարքավորումների տեխնիկական սպասարկման և ընթացիկ նորոգման աշխատանքներին առնչվող փաստաթղթերը:</p>
204.	Ուսումնառության արդյունք 3	Կատարել հորատման մեքենաների տեխնիկական սպասարկում և նորոգում
205.	Կատարման չափանիշներ	<p>1) ճիշտ է ներկայացնում հորատման մեքենաների տեսակները, ընդհանուր կառուցվածքը, աշխատանքը և առանձնահատկությունները,</p> <p>2) ճիշտ է ներկայացնում ներկայացնում հորատման մեքենաների և դրանց լրացուցիչ սարքավորումների տեխնիկական արատորոշումը,</p> <p>3) ճիշտ է կատարում հորատման մեքենաների և դրանց լրացուցիչ սարքավորումների տեխնիկական սպասարկում և ընթացիկ նորոգում՝ համաձայն նորմատիվ տեխնիկական փաստաթղթերի պահանջների,</p> <p>4) ճիշտ է կատարում հորատման մեքենաների և դրանց լրացուցիչ սարքավորումների հնարավոր անսարքությունների բացահայտում և վերացնում դրանք,</p> <p>5) ճիշտ է ներկայացնում հորատման մեքենաների և դրանց լրացուցիչ սարքավորումների տեխնիկական սպասարկման և ընթացիկ նորոգման աշխատանքներին առնչվող փաստաթղթերը:</p>

Նախնական մասնագիտական (արհեստագործական) կրթության 5-42.11.01

«Ճանապարհաշինարարական և բարելավման աշխատանքների տեխնիկական ապահովում»

մասնագիտության 5-42.11.01.03-3 «Փականագործ՝ ճանապարհաշինարարական մեքենաների և տրակտորների նորոգման» որակավորման օրինակելի ուսումնական պլան

N	Առարկայախմբեր, առարկաներ և մոդուլներ	Շաբաթների թիվը	Ուսանողի առավելագույն բեռնվածությունը, ժամ	Պարտադիր լսարանային պարապմունքներ, ժամ	Ուսուցման երաշխավոր տարին
	ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ՀՈՒՄԱՆԻՏԱՐ, ՍՈՑԻԱԼ - ՏՆՏԵՍԱԳԻՏԱԿԱՆ ԵՎ ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ԲՆԱԳԻՏԱԿԱՆ				
1.	Հայոց լեզվի և խոսքի մշակույթի հիմունքներ		108	72	1
2.	Քաղաքագիտության և սոցիոլոգիայի հիմունքներ		27	18	1
3.	Իրավունքի հիմունքներ		54	36	1
4.	Պատմություն		54	36	1
5.	Օտար լեզու		90	60	1
6.	Ֆիզիկական կուլտուրա		66	66	1
7.	Լանդշաֆտագիտություն և էկոլոգիայի հիմունքներ		54	36	1
8.	Քաղաքացիական պաշտպանություն և արտակարգ իրավիճակների հիմնահարցեր		27	18	1
	ԸՆԴԱՄԵՆԸ		480	342	
	ԱՌԱՆՑՔԱՅԻՆ ՀՄՏՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ				

1.	Հաղորդակցություն		54	36	1
2.	Անվտանգություն և առաջին օգնություն		54	36	1
3.	Համակարգչային օպերատորություն		54	36	1
	ԸՆԴԱՄԵՆԸ		162	108	
	ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ՄԱՍՆԱԳԻՏԱԿԱՆ				
1.	Մեքենաշինական գծագրություն		54	36	1
2.	Թույլտվածքներ և նստեցվածքներ, չափիչ գործիքներ և չափումների տեխնիկա		54	36	1
3.	Նյութագիտության հիմունքներ		72	48	1
4.	Վառելիքաքսանյութեր և տեխնիկական հեղուկներ		54	36	1
5.	Էլեկտրական սարքավորումներ		36	24	1
6.	Ներքին այրման շարժիչի ընդհանուր կառուցվածք		81	54	1
7.	Ճանապարհային երթևեկության կանոններ		27	18	1
8.	Փականագործական աշխատանքներ		108	72	1
9.	Ներքին այրման շարժիչի տեխնիկական արատորոշում, սպասարկում և նորոգում		96	64	1
10.	Ավտոմոբիլի վարում		36	24	
	ԸՆԴԱՄԵՆԸ		618	412	
	ՀԱՏՈՒԿ ՄԱՍՆԱԳԻՏԱԿԱՆ				1
11.	Տրակտորի տեխնիկական արատորոշում, սպասարկում և նորոգում		135	90	1
12.	Շինարարական մեքենաների տեխնիկական		135	90	1

	արատորոշում, սպասարկում և նորոգում				
13.	Ճանապարհային մեքենաների տեխնիկական արատորոշում, սպասարկում և նորոգում		108	72	1
14.	Հողային աշխատանքների մեքենաների տեխնիկական արատորոշում, սպասարկում և նորոգում		63	42	1
	ԸՆԴԱՄԵՆԸ		441	294	
	ԸՆՏՐՈՎԻ		36	24	
	ՊԱՀՈՒՍՏԱՅԻՆ ԺԱՄԵՐ		12	8	
	ԸՆԴԱՄԵՆԸ	33	1749	1188	
	ԽՈՐՀՐԴԱՏՎՈՒԹՅՈՒՆ		100		
	ՊՐԱԿՏԻԿԱ	6			
	ՄԻՋԱՆԿՅԱԼ ԱՏԵՍԱՎՈՐՈՒՄ	1			
	ՊԵՏԱԿԱՆ ԱՄՓՈՓԻՉ ԱՏԵՍԱՎՈՐՈՒՄ	1			
	ԸՆԴԱՄԵՆԸ	41			